

KELET
 10. Helyre fordítva a féléves díjért
 1 LEU-POSTA
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str.

KELET

Dr. Ranasetter Robert Budapest
 Disztér 2. l. e.

Ara 5 lej
 Vasárnap, 1936. április 26.
 5696. EV. IJAR 4
 XIX. EVF. 101 SZAM

„Ausztriában sokkal közelebb van a nácik külső és belső államcsinyje, mint hiszik“

Ma kezdődnek a választások Franciaországban. Eden azt reméli, hogy a nyár végére már megalakulhat az új Népszövetség? A jövő hét végén nyujtik át Berlinben Anglia és Franciaország kérdőpontjait Hitlernek. Miről tárgyal Chamberlain Bécsben és Pragában?

Egy francia Afrika-kutató szerint a négust megölték és az abesszinek már nem gondolnak Addisz-Abeba védelmére

Párizs, április 25. Ugy a francia, mint a világpolitikai érdeklődés a ma, vasárnap reggel kezdődő francia választások felé terelődik, amelyek eredményeitől várják egy, az eddigini pozitívabb francia s közvetve egy pozitívabb világpolitikai légkör kialakulását. A jelekből ítélve, valószínűleg a népfrontba tömörült baloldali pártok: a radikális szocialisták, a szociáldemokraták, a neoszocialisták, a francia szocialisták, a szocialista és köztársasági szövetség, valamint a kommunista pártjai lesznek azok, amelyek az új francia parlament többségét fogják alkotni, egy túlyomóan radikális szocialistákból alakuló új kormány vezérletével.

A francia kormány mindezeidre a választásokra való hivatkozással odáta el döntő lépéseit a világpolitika irányításában s így a választásokból kikerülő új kormánytól várják szerte a világon az Európa sorsát megszabó, határozott lépéseket. A választások lezajlása után valószínűleg újabb lendületet vesznek a válság megoldására irányuló tárgyalások.

A jelenlegi intermezzóban sem szünetelnek azonban a különböző oldalról jövő indítványok a válság megoldására. Mint jelentették, Angliában olyan hangok is elhangzottak, melyek a Népszövetségből való kilépésre szólítják fel a kormányt arra az esetre, ha Franciaország megtagadná az olaszokkal szembeni erősebb fellépést. Ez a kilépés azonban olyanformán történne, hogy az angol kormány azonnal újabb Népszövetség megalakítására tenne indítványt, az összes európai nemzetek bevonásával.

Egy angol lap szerint Eden azt reméli, hogy ezt az új Népszövetséget a nyár végére már létrehozhatják. Egyelőre ezek a hírek még nem nyertek

komoly megerősítést s meglehetősen valószínűtlenül is hangzanak. Az azonban bizonyos, hogy Angliában, mint azt a Churchill, Ward és Norman Angell tegnap ismertett beszédei bizonyítják, a közvélemény rendkívül elégedetlen a genfi eseményekkel. Abesszínia feladása az olasz imperiálistáknak sehogyssem tudja megnyugtani a kedélyeket. Jobb- és baloldali vezetőpolitikuskok egyaránt erősebb külpolitikai cselekvésre biztatják a kormányt. Nagy izgalmat vált ki az angol politikai és társadalmi életben az a hír is, hogy

az olaszok kiterjesztették angolellenes propagandájukat Egyiptomra is.

Az angol sajtó egyes orgánumaiban emiatt óriási a kavargás. A News Chronicle szerint az olasz propaganda nem hagy kihasználatlanul egyetlen alkalmat sem Egyiptomban az angol tekintély csökkentésére. A lap szerint mindez a Népszövetség tehetetlenségére vezethető vissza, mely nem tudta megakadályozni az olasz-abesszín viszály elfajulását.

A jövő hét végén nyujtik át Berlinben az angol kérdőpontokat

Londoni jelentés szerint angol politikai körökben azt hiszik, hogy a németeknek adandó angol kérdéseket a jövő hét elején öntik végleges formába s a minisztertanács hozzájárulása után a jövő hét végén nyujtik át Berlinben.

A francia lapok londoni tudósítói szerint az angol kérdéseket a francia állásponttal való teljes megegyezés alapján szövegezték meg, de figyelembe vették a belga álláspontot is. A Figaro szerint, ha Franciaország és Anglia együttesen lépnek fel: e kollektív tekintélyen alapuló fellépés a németek magatartására döntő befolyással lesz.

hogy azokról a kérdésekről adjon tájékoztatást, amelyekre francia részről — a Berlinhez intézendő angol kérdésekkel egyidejűleg — felvilágosítást szeretnének nyerni.

Francia részről tudni akarják, hogy Németország kívánja-e a népszövetségi alapokmány módosítását, mielőtt visszatérne Genfbe.

hogy elfogadja-e Danzig alkotmányát, a Memelvidék mai államjogi helyzetét és Ausztria függetlenségét; hogy végül elismeri-e keleti szomszédainak, akikkel kétoldali megemlékezési szerződést akar kötni, azt a jogát, hogy más országokkal is kölcsönös segélynyújtási szerződéseket kössenek s lemond-e végleg arról, hogy nemzetközi szerződéseket egyoldalúan megszegjen.

A négus már nem él?

Tegnap egy párizsi lap Henry de Monfried ismert francia afrikai kutató jelentése alapján azt a hírt közölte, hogy Haile Szelasszié négus már nincs életben, mert menekülés közben meggyilkolták őt a gallatörzsek és Addisz-Abeba felé menekült. Holtestét tudta magával vinni a császári gárda. Monfried szerint az is lehet, hogy maga a gárda gyilkolta meg a négust, akiről majd azt a hírt fogják terjeszteni, hogy mint Teodorus császár, öngyilkosságot követett el, az elvesztett háború után. Ugyane hír szerint, melyek teljesen ellentétesek a Reuter-ügynökség tegnap közölt jelentésével, hogy tudnillik az abesszín csapatok erős ellenállást fejtenek ki az Addisz-Abeba felé nyomuló olasz csapatokkal szemben — az abesszinek már lemondtak Addisz-Abeba védelméről és kijelölték azt a bizottságot is, mely az előnyomuló olaszoknak át fogja adni a város kulcsát. Ezek a hírek természetesen fantasztikusan hangzó voltuknál fogva még komoly megerősítésre szorulnak.

Róma, április 25. Olasz hivatalos jelentés szerint 1936 január 1-től április 15-ig összesen 1891 tiszt és kőbaleset halt meg és tűnt el Abesszínában, míg balesetek és betegségek következtében 407 munkás vesztette életét.

Az olaszok befejezték a Tana-tó vidékének elfoglalását

Róma, április 25. (Rador). Hivatalos olasz hadszíntéri jelentés szerint egyik Gondarból elindult olasz hadoszlop befejezte a Tana-tó vidékének elfoglalását és érintette Sidevar, Bahar-Dar és Ghiorghis helységeket, amelyek a tó déli részén fekszenek. A csapatokat mindenütt örömmel fogadta a lakosság. A szomáliai fronton, Sassa-Barah környékén, tegnap reggel óta ütközet folyik.

Utolsó óráit éli Fuad egyiptomi király

London, április 25. (Rador). Az angol fővárosban ma az a hír terjedt el, hogy Fuad egyiptomi király 10 órakor meghalt. A hír megerősítését lehetetlen egyelőre megszerezni. A király szeptember óta beteges, megdagadt és ebből keletkezett a betegség.

Ezzel szemben Kairóból olyan hivatalos jelentést közöltek, hogy Fuad király állapota ma reggelre javult. Viszont több kairói idegen követség kitézte a gyászlobogót.

Ujabb jelentés szerint a király nem halt meg, de állapota súlyosbodik és halála csak órák kérdése.

Leon Blum cikke a veszélyes ausztriai helyzetről

A Le Populaire mai számában Leon Blum szocialista vezér cikket írt az ausztriai helyzetről, amelyben kifejti, hogy Ausztriából az utóbbi időben nyugtalanító alarmhírek érkeztek.

A hitlerista fenyegetés egyre súlyosabb Ausztriában és a nácik puccskísérlete sokkal közelebb van, mint általában hiszik.

Blum szerint az osztrák nácik belső és külső államcsinyt készítenek elő. Nem látszik azonban valószínűnek, hogy Hitler kockára tegye a puccs sikerét azelőtt, mielőtt nem tisztázta a helyzetet Lengyelországgal, ahol machinációi balsikerre vezethetnek. Blum ezzel fejezi be cikkét, hogy a Népszövetség gyengesége és a fennálló angol-francia ellentétek Hitler bátorítására szolgálnak.

Egyidejű berlini jelentés szerint a Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz a francia sajtó javaslatait kommentálva — amelyek egy népszövetségi légi haderő felállítására vonatkoznak — megállapítja, hogy ez a terv egyik régi pontja a francia béketervek. Tardieu és Herriot régebbi tervei legfeljebb abban különböznek a maitól, hogy ők minden országban olyan csapatot felállítását javasolták, amelyek szükség esetén a Népszövetség rendelkezésére állhatnak. Miután légi haderő bázisát Ausztriában, vagy Csehszlovákiában kellett kijelölni, a

tervnek nyilvánvalóan németellenes jellege van. A terv Franciaország hegemóniájának biztosítását szolgálja, mely közvetlenül fenyegeti Németországot. Ily módon akarják legalizálni a francia-csehszlovák-orosz segélynyújtási paktumot. Aki ilyen terveket támogat, annak többé nincs joga egyetemes biztonságról és békéről beszélni — fejezi be cikkét a lap.

Austen Chamberlain bécsi és prágai látogatásának visszhangja Németországban

Berlini jelentés szerint német politikai körökben azt hiszik, hogy Sir Austen Chamberlain látogatásai a dunai államok fővárosaiban nem csupán magánjellegűek. A tény az, hogy Chamberlain egy angol politikai csoport megbízottja, amelynek érdeke az angol-francia barátság és együttműködés helyreállítása. Chamberlain küldetése abban áll, hogy a helyszínen tanulmányozza azokat a lehetőségeket, amelyek alapján Anglia revízió alá veheti semlegességi politikáját a dunai problémával és Ausztria függetlenségével szemben.

A francia kormány is kérdéseket intéz Berlinhez

Corbin londoni francia nagykövét tegnap megjelent az angol külügyminiszterlumban,

A világháború okai

Uj világégés felé botorkálunk, tartja a fáma, dobolják az idegek. Mégis akadnak, akik nem a következő napok rejtelmei felé fordítják a tekintetüket, hanem még mindig rendületlenül a múltba merednek. Mi és ki volt az oka a tegnap, az 1914-es esztendő világháborújának? Ki a ludas benne? Hogyan és milyen célok szolgálatában robbant ki? Ezeket és ehhez hasonló fogas kérdéseket feszegetnek.

Pusztá fejtörés, akadémikus érdeklődés-e az ilyesmi? Vagy van talán gyakorlati érteke is?

Camille Bloch, a Sorbonne tanára, szintén egyike azoknak, akik a tegnapi világháború okait bogozgatják. A metierjéhez tartozik az efféle. Hiszen a professzorsága mellett a háború párizsi könyvtárának és muzeumának igazgatója.

Könyvet írt, kétszázegyhány oldalas népszerű „történelmi megvilágosítást” a világháborúról. Les causes de la guerre mondiale volt az eredeti címe. Most azután lefordították németre ezt a könyvet. A fordítás Rascher zürichi kiadónál jelent meg és Die Ursachen des Weltkrieges a címe.

A nagyközönségnek szánta, amely nem rághatja magát keresztül a többszörösen tízezernyi kötetben, amit a világháborúról összeírtak. Nem olvashatja el, ami teméntelenül sok hivatalos okmánygyűjtemény róla megjelent. A tömeg kényelmes. A lényeg, az események megvát akarja gyorsan és könnyen megismerni. Az jegyzetek és a források, terhe sincsen innnyire. Egy-egy kérdés irodalmából pedig csak az a döntőfontosságú rész érdekli, amelynek segítségével, ha véletlenül mégis kedve tartja, kiegészítheti, a forrásokig mélyítheti a tudását; amelynek elapján, ha törtenesen úgy tetszik, könnyen ellenőrizheti, pontos-e a tájékoztató, amit kapott. Többnyire nem telik az idejéből és a türelméből.

Camille Bloch a tömeg szájaize szerint írt, tömegszükségletet elégített ki, tehát amikor ezt a rövidre fogott, ezt az egyszerű kutatófüttában tájékoztató könyvet bő-éges irodalom rovatóval összeállította. Erősen fogadkozik benne, hogy tárgyilagos maradt. Hogy csak az eseményeket sorakoztatta fel: ő maga azonban nem nyilvánított véleményt. Ahol kivételesen mégis minősítéseket ad, ott német tudósokat idéz; ama bizottság két tagját, melyet a világháború okainak megállapítására kiküldött. Történelemprofesszor mind a kettő.

Megbízhatunk-e ebben a fennen hangoztatott tárgyilagossággal? Nem egészen. Nem mintha Bloch szántsándékkal másítaná meg a tényeket, mintha előre eltökélten csavarná el az igazságot. Efféle kitervelt gonoszszággal nem szabad őt meggyanúsítanunk. Viszont azonban nyilvánvaló, hogy a francia álláspont közelebb esik hozzá, mint akármelyik másik és hogy a francia becsült egyenesen szívügye. Tehát néha önkéntlenül is retusálja az eseményeket.

Példával támaszom alá ezt a bizonyítás nélkül is erősen valószínű, állítást? Könnyen tehetem. Itt van mingyárt a könyve első fejezete. Az 1914 előtti osztrák-szerb ellentéteket akarja felvázolni benne. Az szentigaz, hogy az olasz és a német nacionalizmus által a Duna medencéjére visszaszorított osztrák-magyar monarchia, a Balkánon kerestek és képtelenség a berlini kongressuson Bosznia és Hercegovina révén kárpótlást és hogy ebben a kényeszeri helyzetben alakult ki benne a „balkáni misszió” gondolata. Az is tökéletesen igaz, hogy a német birodalom azzal az ígérettel fogta a szekere elé a monarchiát, hogy feltétlenül támasgatni fogja a balkáni terjeszkedését. Így akarta az egye-

erdélyi fellegvár...
 állanak...
 Mandas abesszín...
 Potemkin párizsi...
 „tüntetés”...
 Az Uj Kelet tud...
 Sighet lakosság...
 A husztagu tün...
 és Lopkádó...
 Baron L. Pop...
 8-61.

düli megbízható partnere nagyhatalmi állását a maga jól felfogott érdekében is biztosítani. Szinigaz az is, hogy a déli szlávoknak háromrészes tépése, mely sebet ejtett a szerbek nemzeti érzésén, hogy tövis volt azoknak szívében, akik a nagy Dusan birodalmának feltámasztásáról álmodoztak. Az viszont mértéktelen túlzás, hogy a monarchiában lenézték, megvetették, lealázták volna a délszlávokat. Elég a horvátok közjogi, politikai és társadalmi állására és a dinasztiaival fennálló szoros kapcsolataira hivatkoznom, ezzel a súlyt alaposan elvető állítással szemben. Az megéppenséggel elhalgatása a közismert történelmi tényeknek, hogy Oroszország egyesegyedül, faji alapon, tehát kvázi érdektelenül lett volna Szerbia „természetes védője”. Bloch sosem hallott volna Oroszország dardanellai, konstantinápolyi és balkáni terveiről, amelyek I. Katalin cárnő ideje óta az orosz külpolitikai tengerben állottak. És nem volt a házasságokkal is Oroszországhoz kapcsolt dinasztiajú Szerbia, voltaképpen egyik állomása a szabad tenger megszerzésére irányuló szakadatlan, konok orosz törekvéseknek? Bloch elhallgatja, hogy Szerbia Oroszország előőrsége volt. Hogy az ellenségeskedést közte és a monarchia között voltaképpen Oroszország fűtötte.

Van azután a Bloch könyvének egy teljes fejezete, amely Poincarenek közvetlenül a háború kitörését megelőző oroszországi látogatását ismerteti. Ez a cepüt megfeszített erővel dolgozik azon, hogy a sorozatos orosz és francia botlásokat, háborús elszólásokat, sőt fenyegetőzéseket a béke érdekében kifejtett tervszerű munkává avassa. Itt ebben a részben egyenesen kirívó a tárgyilagosság teljes hiánya. Vitatkozni azonban felesleges vele. Francia embernél, pláne francia hivatalos állást betöltő embernél egészen természetes, hogy a hivatalos álláspontot védi, amely az ellenfélnek tud be minden hibát. Rádadásul nehéz okmányokkal is rábizonyítani Blochra, hogy nincsen igaza. A háborús dokumentumok ugyanis csak a legyőzött államokban kerültek maradéktalanul nyilvánosságra. Franciaországban, ahol történelmi megmaradt a hatalom folytonossága, csak az került ki a levéltárakból, amiknek közlését az állam a maga szempontjából jónak és célravezetőnek látta.

Bloch egyébként, a francia hivatalos állásponthoz híven, egészen Németország nyakába varrja a háború felidézésének bünetét. Németország biztatása, fogadkozásai, sőt uszításai nélkül az osztrák turf-diplomaták és a Conrad von Hötzendorf-féle kardcsörtető generálisok, sohasem kezdték volna háborúba tartja. — Az odium feltétlenül Németországra háramlik. A modern, a köztársasági Németországban perze más volt a véleményéről. Emil Ludwig például mindenekelőtt Ausztriát okolja a világháborúval. Theodor Wolff pedig elismeri ugyan, hogy a Szilassy jellemzése tökéletesen talál Berchtoldra, a Ballplatznak ez a mindenható ura afféle „incoscient” figura volt és hogy a „plavacs”-nál, amely a minisztersége alatt kialakult, végeredményben alantas hivatalnokok, vagy talán csak... a portás üzent háborút Szerbiának és indította meg a lavinát, amely aztán az egész világot maga elé temette. De aztán végső konkluzióként mégis az aszparni gőzölnék, Károly főherceg-hadvezérnek aforizmáját idézik: Ha gyengék és tehetetlenek kerülnek hatalomra, akik rádadásul lusták és könnyelműek is, könnyen megesik, hogy a háború mellett döntenek. Tehát nála is Bloch-kal ellentétben mindenekelőtt Ausztria a bűnös.

A Bloch könyvének azonban nem az efféle elméleti viták biztosítanak elsősorban komoly és maradandó értéket. Vannak citátumai, megállapításai, amelyek teljesen úgy csengenek, mintha ma, a napjaink háborúval fenyegető német-francia konfliktusban hangzottak volna el és amelyek élesebbé és biztosabbá teszik a látásunkat a jelen zürzavarában.

Anglia akkor is huzódzott minden hátróztottabb kötelezettség-vállalásától. Akkor is csak annyit ígért meg, hogy nemzetközi vesztély esetén megtárgyalja Franciaországgal a helyzetet és egy közös megbeszélésén majd eldönti, hogy végrehajtsa-e azokat az intézkedéseket, amiknek technikai részleteiben már korábban megállapodott a két ország hadseregének vezérkara.

A háború előtti német frazeológia is tökéletes mása a mai Hitler-féle kiszólásoknak. A különbség csak az, hogy akkor nem Adolf I., hanem Wilhelm II. ágált a fórumon. Egy nagy nemzetet nem lehet meggátolni abban, hogy elfoglalja a méltó helyét a nap alatt — csilingelt az egyik frázis. A másik, még maibb, és így szólott: Németország szegény volt, most azonban utban van a meggazdagodás felé. Nehány békeév még és gazdag lesz. De minden oldalról veszély fenyegeti. Európa szuronyai Németországra szegeződnek.

De tovább is van. Wilhelm II. kiszólásaiban — nincs tehát, való igaz, semmi új a nap alatt — már ott kísért a faji elmélet is, a harmadik birodalom alapvető eszméje. „A szlávok szolgásként születtek, nem alkalmasok arra, hogy uralkodjanak és ennek belátására meg kell őket alaposan tanítani.” A német katonai szakírók, akárcsak a mai Wehr-Wissenschaft professzorok, egyre a háború dicséretét zengedezték a köztudatba egy praeventív harc szükségességéért és a német hadsereg felsőbbbőségének, leverhetetlenségének gondolatát (Németországot mindenfelől ellenség környezi!). Szórol-szóra egyezik az

indokolás is, amellyel az akkori és a mai Németország a kollektív béke szerződéseket ellen fordult. Egyik ország ne avatkozzék a másik dolgába, mert a különböző szerződéses kötelezettségek beláthatatlan következményekkel járhatnak!

Egy huron pendül a francia konokság és békétlenség tegnapi és mai szidalmazása is. Mindent megkísérletem, szavaltam Wilhelm II. néhány évvel a világháború kitörése előtt, hogy közeledést hozzak létre Franciaországgal. De mindannyiszor, amikor baráti kezét nyújtottam, a franciák megvetéssel visszautasították... Franciaország bosszút akar állni, gyűlöletet szít, háborúra készül, meg akar bennünket semmisíteni.

Az akkori német diplomácia is papirongynak minősíti a szerződéseket. Megszállja a semleges Luxemburgot és megrohanja Belgiumot. — Épp úgy, mint ma, az akkori Németország is, Anglia közvéleményének félrevezetésében és semlegességében reménykedik; ezekre alapítja a Franciaország megsemmisítésére törő terveit. Anglia királyának becsület szavát bírom, hogy semleges maradjon — állította váltig a német császár — becsületszóvá fujva fel

SELECT MOZGÓ

Hétfői kezdettel:

Joan Crawford modern vigjátéka:
Nem kell többé nő!
partnerei: Franchot Tone, Robert Montgomery

Ma utoljára: CASINO DE PARIS
Főszerepekben: Al Jolson, Ruby Keeler

Vidám történelem-kongresszus Bucurestiben...

A világ legnevesebb történészei egymás között. Angolok, olaszok és németek...

Bucuresti, április 25. (Az Uj Kelet tud.) Bucuresti az utóbbi időben a kongresszusok városává lépett elő. Amilyen időben fejlődik a román főváros, ugyne idegenforgalma is és kedvező, tengerhez közel eső fekvése miatt kongresszusok rendezői is előszeretettel gondolnak Bucurestire.

A világ legnagyobb történelemtudósai ültek össze kongresszusra a minap Bucurestiben. Természetesen nagy volt a történelem iránt az érdeklődés. Néhány érdekes párbeszéd még azóta is emlékeztet maradt a bucuresti társaságokban.

A banketten, amelyen Iorga professzor töltötte be a házigazda szerepét, ötletesen oldották meg a helybeosztás kérdését is. Temperley angol történész például Volpa olasz tudóssal került össze. A téma a középkori történelem köréből vetődött fel, de a beszélgetés csakhamar a legaktuálisabb történelmi esetre, az olasz-abesszin háborúra csapott át.

— Ne haragudjék drága kollégám — mondta Temperley — az angol történészek csak azt irhatják majd erről a háborúról, amit egy büntényről. Ezt a háborút, amelyet egy lefegyverzett ország lakossága ellen indítottak, az angol közvélemény gyilkosságnak, vagy rablótámadásnak minősíti.

Volpe így válaszolt:
— Kemény szavak. De vajjon az önök háborúja sokban különbözött-e a mi abessziniai hadjáratunktól? Azt vajjon mi-nek nevezte az angol közvélemény?

A vita a tudományról a politikára siklott le. Iorga professzor pedig nem szereti az ilyesmit. Közbe is avatkozott, a következőképpen:

— Nézzék meg kollega urak szemközt velünk ki ül?

Brandt, német delegátus mosolyogó arcával találkozott a két vitaköz.

— Látják — mondotta Iorga — Németország arra vár hogy Önök összekapjanak. Ha nem békülnek meg hamar, ez a német ur egy-kettőre bekapja Önöket.

Mánap Iorga lakásán teát rendezett a 60 történelemtudós tiszteletére. Iorga a román képviselőtől tartott előadást kollégáinak, majd a hölgyek Iorgánéval külön terembe vonultak át. Szélesmedrű politikai vita indult meg, amelynek során Iorga játékos könnyedséggel dobta be a beszélgetésbe az aktuális nemzetközi kérdéseket. Olasz-abesszin háború, rajnázóna, stb. Iorgát elragadta a vita heve és élesen kirohant a szocializmus ellen, mely szerinte az egész európai válságnak az oka. A szocializmus a középkeresetű iskolája, a szocializmus semmibe sem veszi a kultúrát, a szocializmus így és úgy... A hallgatóságból az olasz és német delegátus helyeselték, míg nem Koht professzor, a norvég tudós, aki egyuttal külügyminisztere is a norvég kormányának, bele nem szót Iorga eszmefuttatásába:

— Kérdés tanár ur, hogy ön milyen szocializmusra gondol. Én, mint a norvég szocialista párt elnöke és a norvég szocialdemokrata kormány külügyminisztere.

Erec Israelt az egész zsidó népnek kell építenie!!
Csatlakozzék az országépítőkhöz!
Váltsa meg a Sékelt!!!

HOTEL VIENA

Bucuresti, Calea Grivitei 114 (5 percnyire az állomástól). Teljesen átrenoválva, vízvezetékekkel és fürdővel.

Négyen leszállított árak!

egy rokoni látogatás során odadobott frázist. Nem ment a fejébe, amire Ballin barátja, a nagy zsidó reder egyre figyelmeztette: Franciaország minden áron el akarja kerülni a háborút. De ha mégis megtámadják, Anglia egészen biztosan melléje áll. És Anglia nem fogja eltűrni azt sem, hogy Belgiumot megtámadják... Ezeket az analógiákat a véres tegnapi és a vérözönnel fenyegető ma között a végtelenségig lehetne a Bloch könyve alapján folytatni. Mégis becsületesen hozzá kell tennünk minden ráció ellenére, hogy az utolsó, abban a bizonyos sorsdöntő percben, minden másképpen alakul majd, mint tegnap. Mert Európa sorsának mai intézői bölcsőbbek lesznek, mint aminők a tegnapi vezérei és félrevezetői voltak.

Iorga állítólag most dadogott először életében.

A harmadik bankett az Athene Palace termeiben zajlott le. Angheliescu közoktatásiügyi miniszter volt a házigazda. Jelen voltak a román történelem professzorok majdnem kivétel nélkül. Szépen volt tehát képviselve Gheorghe Bratianu pártja, mely bővelkedik történészekben. Maga Bratianu is az. Angheliescu tréfás kedvében volt és persgőpoharával Bratianu felé intett:

— Sok szerencsét Bratianu ur, teljesüljön be minden vágya.

Giurescu történelemtanár, Bratianu Gheorghe alvezére, megszólalt:

— Ő a nagy liberálist párt elnöke akar lenni...

Angheliescu adakozó kedvében volt:

— Isten segítse hozzá...

Eppen akkor érkezett az asztalhoz Iorga professzor egy idősebb holland tudós társaságában. Giurescu és a volt miniszterelnök valamikor éles konfliktusba kevertek és azóta személyesen sem érintkeztek. Giurescu jónak is látta elpárologni a helyszínről. Bratianu már nem vonulhatott vissza, a mókáskedvű Angheliescu pedig a kényelmetlen helyzetet alaposan kihasználta.

— Tudja-e drága tanár ur, hogy Bratianu ur is itt van?

— Tudom, tudom, de mit csináljak, ha haragszik reám? — mosolygott Iorga.

Bratianu szerényen közbeszólt:

— Ellenkezően, a tanár ur haragszik reám. Hisz a lapjában is megtámadott...

— Igen drágám, de én nem azért támadtam meg magát, hogy magát, hanem hogy azt a másik urat leplezzem le.

Iorga nem szégyenlős ember, leplezetlenül Giurescu felé mutatott.

— Ezt az urat, aki nem válik az Ön pártjának becsületére, rég ki kellett volna dobni, — és közben békejobbját nyújtotta Bratianunak.

Angheliescu azonban kiméltelen volt mint mindig.

— Miért nem bocsájtana meg Giurescunak is?

— Nem lehet — felelt eg felé emelt kezével Iorga — nagyon nevétségessé tett az újságokban.

Angheliescu azonban már kifronfogva odahurcolta Giurescut:

— Jöjjön Giurescu ur, a professzor megbocsájtott magának.

Giurescu boldogan sietett Iorga felé. De ez csak ennyit mondott:

— Nem bocsájtottam meg magának, hiszen Ön meg sem sértett engem. Ugye nem képzelte, hogy megsértett?

— A Haggibbor tornászaihoz. A Haggibbor vezetője felhívja tornászait a tornász órák pontos látogatására, hogy a június hónapban megtartandó évzáró tornainnépélyre való felkészülhessenek. Tudatja egyben a vezetőség, hogy a férfi tornát továbbra Hirsch Imre, míg a női tornát Spéterné Blum Marcsa vezeti, kik szaktudásukról eddig tanuságot tettek.

A te kö

Mit mo
A pales
propag
tek Ha

Jeruzsálem, tárhoz érkezett táviratok Páto, amelyekből tinai zsidóság utóbbi véres es a pániknak válya, Tel-Aviv építkezések, a helyeket, az o tőközlekedés és mális kerékvagy Legjobb bizmí hiráadás, hog 80 új zsidó

Mit mo

Röviden jele Arthur Wauch kedden magán vezetőket, akik sés labba bef megakadályozás tatására. A f arab delegáció hashibi, Jamaal Szalah és Yaka irati Iroda jele következő beszé hoz:

— Biztos vag annyian sajnálj amelyek oly m idéztek elő emb nem hozhatna okai sok keseri tok önkre urak síteni fogják, h minden kísérlet is az, hogy el fo telen aktust és minden hamis lanságot idéz elő

— Minden o biztonság a rend megzavarja a be lenséget érinti, okoz az egész la re való tekintet

— Arra is mindazoknak, a hogy a rendőrsé és bárhol felbuk magam részéről fog sor kerülni kívül sajnálom, tak távol az iske

— Ejszaki ze ASou kötelezettséget n

A tel-avivi vá dumot nyújtott zónak, mely a talmasza:

1. A kormány kedéseket, amel táják a zsidó laknak védelmét.

2. Nyomja el propagandát az

3. Vonják fel

4. Állítsák h

Aviv és Paleszt megtörtént már

5. Nyissák me

6. A kormány ben a Jaffából é zsidókat, akik j kodnak.

NEVRALG

REUMA

FÁJDAL

NEVI

JU

Védjegy és publikum

Egy márkás áru jelentősége

A közönség felvilágosítása céljából az ismert harisnya- és kötöttárugyár „Trinaco” Cernauti, alanti érdekes cikket küldi be közlés végett.

A kereskedelem és ipar haladásával és fejlődésével annak szükségszerűsége adódott elő, hogy a forgalomba hozott árukat sajátos ismertetőjelekkel egymástól megkülönböztessék. Ezeket az árukat szokták márkás cikkeknek nevezni és ismertető jeleiket „védjegyek”. Hogy milyen jelentőséget kell a márká védelmének általában tulajdonítani már abból is látható, hogy az illető Kereskedelmi Kamarák márkavédelmi hivatalain kívül van egy nemzetközi márkavédelmi hivatal is Bernben (Svájc), ahol az ott bejelentett márká védelme nem csak egy államra hat ki, hanem az egész világ részére. A gyártó cég és annak védjegyére való állandó utalás nemcsak propaganda célokat szolgál, hanem inkább az a szándéka, hogy a vevőtömegeket kétszámítványainak utanzataitól megóvja, mint csomagolás, (dobozok, papírzsákok, szalagok), vagy magára az áruval való más, félrevezető ismertető jelek alkalmazása által. Ennek a bajnak leküzdésére a nagy iparvállalatok arra határozták el magukat, hogy gyári márkájukat ezentúl magukba az árukba közvetlenül beleszőjjék, vagy belevarrják, hogy ily módon az utanzatokat már eleve kizárják. Különösen kiemelésre méltó tény az, hogy az ipari vállalat, melynek márkája már bevált és a közönség teljes bizalmát megnyerte, azt a nehéz feladatot vállalta magára, hogy kétszámítványait, mielőtt a gyárat elhagyják, nagyon szigorú ellenőrzésnek és többszöri alapos vizsgának veti alá. El sem lehet képzelni, hogy gyakran milyen öszezegeket áldoznak fel, amíg egy bizonyos árucikk minősége vagy kivitele a márká presztízsének teljesen megfelel. Ezzel egyenes ellentétben áll az, hogy az a gyáros, aki áruját védjegyére való különös utalás nélkül hozza piacra, gyártmányainak minőségét tetszés szerint állandóan megváltoztathatja és nem érzi magára nézve kötelezőnek, hogy az eladás megtörténte után bármilyen felelősséget is vállaljon árujáért, függetlenül attól, hogy milyen vonatkozásban is történjen ez. Ebből az a logikus következmény vonható le, hogy az a gyáros, aki árujának védjegyet ad, már eleve is kezkesedik minőségének jóságáért.

Ha azonban a vevő egyszer már meggyőződött valamely márká kiválóságáról, úgy leendő bevásárlásainál tapasztalatból mindig ugyanazt a márkát választja, miáltal teljesen saját érdekében cselekszik.

Figyelem! Figyelem!
Szigorúan megbízható **libazsir** naponta frissen olvasztott

libazsir

kgr. 50 lej cím ab Arad
KOPPEL JAKAB Arad,
Piața Gen. Cernat 5/b.

Minden zsidónak meg kell vennie!

„Az új palesztinai lira”

című kötetet, mely a napokban jelent meg a „Pharos” kiadásában!
Haladéktalanul rendelje meg az Uj Kelet kiadóhivatalában.

Ára 85 lej

Ariosoroff, Eliséva, Rachel, Slonszky, Jichak Lamdan, Csernihovszky, stb. versei.

Geulath Haarec

Ez a két héber szó a föld megváltását jelenti, mely ma legégetőbb feladata és problémája a zsidó nép nagy tömegeinek szerte a világon. Hatalmas zsidó tömegek várnak a palesztinai bevándorlásra és elhelyezkedésre az épülő országban. Az a földterület azonban, amelyet a zsidó nép nemzeti birtokul szerzett eddig Palesztinában elenyészően kevés a zsidó tömegek szükségleteihez mérten. Azok az eredmények viszont, amelyeket eddig értünk el ezen a kis földterületen, mindennél súlyosabban mutatja, hogy a föld megváltása

jelenti a nép megváltását. A Keren Kajemeth 40 ezer dunam új földterület megvásárlása előtt áll. Ennek a tranzakciónak mielőbbi lebonyolítása rendkívül sürgős és ezért rendkívüli pénzügyi akció levezetését határozta el a Zsidó Nemzeti Alap. A cluji akció levezetésére városunkba jön dr. Sammy Gronemann, a cionista Kongresssgericht híres elnöke és Bato Lajos, a KKL romániai igazgatója. A cluji zsidóságtól méltó feleletet vár a Zsidó Nemzeti Alap felhívása az új földterület megszerzése érdekében.

Mintapályaudvar, hegymászó vasúti motorkocsi-óriások és a „Lél” a Budapesti Nemzetközi Vásáron

Keddől kezdve már érvényesek a Vásárigazolvány utazási- és vízumkedvezményei

(Budapesti tudósítónktól)

A tanulni vágyó közönséget egész rendkívüli látványosság várja a május 8-án kezdődő **Budapesti Nemzetközi Vásáron**. Egy modern **mintapályaudvaron** ugyanis — amelyet a vásár területén, az Iparcsarnok előtt építettek fel — ezüst színben ragyogva ott áll már egy **óriási hegymászó óriáskocsi**, amely Dél-Amerikában, Chile és Argentína között fog szaladni. Husz ilyen kocsi rendeltek Magyarországon, amelynek ipara a világ legszámottevőbb gyárai elől hódította el ezt a nagy megrendelést. A kész kocsi mellett kiállítják a kocsi alvázat is, hogy a közönség közvetlen közlelől is megnézhesse a világhírű **Jondrasnik-Ganz nyersolajmotort**, amely hajtja és megcsodálhasa az alváz erősségét, a magyar vagongyártásnak ezt a nagyszerű konstrukcióját. Ezeknek a monstruózus, de mégis kecses, áramvonalas motorkocsiknak egész fantasztikus terpeken kell majd futniok. Valparaisóból, Chilének a tenger partján levő fővárosából indulnak majd, de ötven kilométerrel odébb már **négyezer méter magasságban**

járnak az Andesek és a Cordillerák hátságain, hogy azokon átrobogva a világ legvadregényesebb vidékén futva, Argentínába menjenek. Utközben olyan gyorsan váltakoznak a légi — és éghajlati viszonyok, hogy ezeket a változásokat az emberi szervezet el sem bírná, de a kocsi úgy van megépítve, hogy utasok ezekből a változásokból mit sem éreznek majd.

Kiállítják a vásáron a magyar gyáripár egy másik büszkeségét is, a „Lél”-t, ezt a remekbe készült motoros szalonkocsit, melyet legutóbb **Gömbös Gyula** miniszterelnök kapott ajándékba, nemzetközi utazásainak céljaira. A kormányelnök ezt a luxuskocsit, amelyet római útján használt először, a milánói nemzetközi vásáron hagyta, hogy ott is hirdesse a magyar ipar fejlettségét, de a vásár megnyitására hazahozták és kiállítják a vásár területén. Megemlítjük még, hogy a vásárigazolvány utazási és vízumkedvezményei már április 28-án, kedden hajnali 6 órakor érvénybe lépnek.

SZÍNHÁZ-FILM

Házasság

Vaszary János változatlanul teit házak előtt, nagy sikerrel játszott kitiűnő vígjátéka a jövő héten kedden és szerdán este fél 9

órákor és jövő vasárnap délután 6-kor szerepel műsoron.

Méltóságos asszony

Csütörtök este mutatja be a színház Bekffy István és Stella Adorján nagyszerű vígjátékát, a Méltóságos asszonyt. Ez a páratlanul mulatságos vígjátéka az érettségi sikerét is tulszámnyalta, mert eddig 185 előadást ért meg egyfolytában és változatlanul

nul műsoron van ma is és műsoron marad a szezon beztárságáig. A Méltóságos asszony érte el a legnagyobb szériát a mostani budapesti szezonban.

A Méltóságos asszony ismertetésére vissza fogunk térni.

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap d. e. 11: Mánás Miska. (Operett-előadás olcsó helyárrakkal.)
d. u. 3 és este 9: Tanase román revütársulata.

Hétfő fél 9: Tatárjárás. (Harmadszor.)
Kedd fél 9: Házasság. (Hatodszor.)
Szerda fél 9: Házasság. (Hetedszor.)

Csütörtök fél 9: Méltóságos asszony. (Bekffy István és Stella Adorján eddig 185 előadást megért vígjátéka. Sándor Stefi, Harmath Jolán, Stefanidesz Ili, Kőszegi Margit, Beness Iona, Wojticzky Elvira, Gróf László, Tompa Sándor, Csóka József, Borovszky Oszkár, Balázs Samu, Lantos Béla a főszerepekben. Rendező: Gróf László. Premierbérlet.)

Péntek, május 1 d. u. 3: Nászut Bécsbe. Budapest—Wien). A nagyszerű operett első olcsó helyáras előadása.

d. u. 6: Éva. (Lehár nagyoperettje ötöd-ször.)
este 9: Méltóságos asszony. (Rendes bérlet.)

Szombat d. u. 5: Bécsi tavasz. (A nagyszerű operett első olcsó helyáras előadása.)
este 9: Méltóságos asszony. (Harmadszor.)

Vasárnap d. u. 3: A Magyarfenesi Dalkör műkedvelő színészeinek előadása: A gyújtogató. (Bárdos Péter népszimlívve 4 felvonásban, Kun Gy. István zenéjével, olcsó helyárrakkal.)

d. u. 6: Házasság. (Nyolcadszor.)
este 9: Méltóságos asszony. (Negyedszor)
Hétfő fél 9: Méltóságos asszony. (Ötödször.)
Keddől: A néma levente. (Heltai Jenő óriási sikerű vígjátéka.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, vasárnap és holnap hétfőn két nagy premier egy helyért. I. Claudette Colbert vígjátékáigere: A titkárnő. II. Buck Jones legizgalmasabb cowboy-filmje: Arizona hóse. Előadások kezdete: Claudette Colbert: 3, 6 és 9 órákor, Cowboy-film: 4.30, 7.30, 10.30 órákor.

Vasárnap az előadások olcsó helyárrakkal délelőtt 11 órákor kezdődnek.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap, április 26-án (este): Traviata. (Urania Badescu szopránénekésével, Emil Marinescu tenor és Alexandru Lupescu bariton.)
Hétfőn, április 27-én: Cigánybáró. (Munkás-előadás.)

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két grandiózus filmremek: I. Könnyező bohóc. Drámai operett, fősz.: Josef Schmitt. II. Malek a gangszterek karmaiban. Kalandor-burleszk, fősz.: Malek, aki ezen filmben először nevet. Helyáras: 9 és 13 lej. Kezdeté 3, 6, 9 órákor.

Világvárosi műsor — 2 film: I. Bál a Savoyban. Csodaoperett. Alpár Gitta, Bársony Rózsi, Járny János, Halmay Tibor. — II. Marathon. Sportdráma. Brigitte Helm, Paul Hartmann, Hans Brausewetter. Helyáras: 9 és 13 lej. Kezdeté: 3, 6, 9.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, április 26.

Budapest. 9.30: Hírek. 12.30: Zenekar. 14: Hanglemezek. 15.15: Szalonzene. 17: Zenedelután a Hubay palotából. 18.50: Cigányzene. 22: Jazz.

Bécs. 17.15: Rádiózenekar.
Brünn. 17.50: Emekkar, katonazenével. — 22.35: Schrammel-zene.

Brüsszel. 20: Liszt: Spanyol rapszódia. — 20.10: Szimfónikus hangverseny.

Droitwich. 18: Katonazene. 19: Könnyűzene.

Poste Parisien. 19.55: Szerenádok lemezeiken.

Regional. 18.30: Londoni szimfónikusok Williers által. 21: Tangózenekar. 21.30: Könnyű angol zene.

Strasbourg. 18.30: Könnyű zene.

Toulouse. 18: Szalonzene. 19: Indulók. 23: Könnyű zene.

Zágráb. 20.15: Hangverseny.

Hétfő, április 27.

Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 13.30: Eugen Stepat balalajkazenekara. 17: Szalonzene. 22.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar.

Bécs. 21: Rádiózenekar. 22.10: Bécsi szimfónikusok.

Belgrád. 16.30: Rádiózenekar. — 19.50: Csellósóló. 20.30: Opera.

Brüsszel. 18.15: Jazz. 21.10: A filharmónikusok hangversenye.

Droitwich. 20.25: Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok.

Hilversum. 21.55: Orgonaszóló. 21.10: Rádiózenekar.

Ljubljana. 20: Hangverseny. 21: Rádiózenekar.

Osló. 17.15: Szórakoztató zene.

Párizs. 17: Szimfónikus zene. 19.38: Bartók: Magyar népdalok.

Poste Parisien. 18.27: Chopin lemezek.

Riga. 19.15: Carmen II. felvonása.

Stockholm. 18: Hangverseny. 22: Lemezek.

Strasbourg. 20.10: Balették.

Toulouse. 18.40: Szimfónikus költemény.

20.40: Könnyű zene. 22: Leoncavallo: Bajazók. 23.15: Szalonzene.

Vasó. 22: Szimfónikus hangverseny.

Zágráb. 20.30: Mandolinzenekar.

Ha jól és olcsón akar

PALESZTINÁ-ba utazni a Telavivi mintavásárra

40%-os utazási kedvezményrel forduljon bizalommal

O. R. T.

Organizația Română de Turism

s. a. București, Bdul Take Joneșcu

sz. Telefon 4-41-65 és

Cluj, Regele Ferdinand ut 53. Telefon 10-26. utazási irodához.

„Ezért, ha jönni, hogy művészet nem aludtan boldognak k valaki olyan gén gyűjtött szavakkal felechiavelli, 151

Tizenöt és szet tanulm elaludta, vag el lehet mo niszterrel, R Titulescu leg tanácsadójár egyik domina jelent meg n lany hét ala lefordították adók, akik mő szerzője, Antonide Co

Költő, tud ez az intellek lemanek korá tatóbb, hogy a kilincvenes típusának. G rosában, aho nak, ahol mé bankákok d politika esem látszanak, me — mint azok balterelőgus lusokat vizsgál el néhány r Moses Mendel Varnhagen vo ilyen irodalmi toniade Cons rész, száz é Conseil két ü ság tanácskoz lyok bizottság nagyjelentőség elnöke — lira peket. Követ dalmi szalonra raival, porcel vel Nem is áll vetségi dolgoz lami rokokkó jabot-t kellene kendő helyett. ja ugy fest, m loknikat nyit

és Elmúlt idő velli krónikás hanem magáb — Hogy eb ségét a demó vetének rajon rok fellistene — Itt nagy gálni. Egész k velliről. De se chiavellit, min megvilágítás Holott Machia toszabb munká szet”. Goethe költészet — lönbségek. B Machiavelli B mak” szülemé cekeket akart alkalmatlan ob a fiatalembere teákra járnán

Ezt a legm világdiplo máz. — Reggel g tornak valók. Machiavelli ne irt, az az ural tátor-inyencm giát ... (Ez sem m fot és energiát — A „Fejed könyve volt. E diktátorok szá Itt félbe kel minisztert, hog olvasmánya.

„A diktátorok félistene, Machiavelli gyűlölte a diktátorokat“

— mondja Antoniadé genfi román követ, a világ leghíresebb Machiavelli-kutatója

Genf, április végén.

„Ezért, ha elolvassuk műveimet, rá fogunk jönni, hogy a tizenöt évet, amelyet az állam-művészet tanulmányozásával eltöltöttem, nem aludtam át és nem tékoztam el; — boldognak kellene mindenkinek lenni, hogy valaki olyan áll szolgálatára, aki más költés-gén gyűjtött tapasztalatokat...“ Ezekkel a szavakkal fejezi be Vettorihoz írt levelét Machiavelli, 1513 december 10-ikén.

Tizenöt évig foglalkozott az állam-művés-zet tanulmányozásával anélkül, hogy idejét elaludta, vagy eltékozolta volna, ezt róla is el lehet mondani, Antoniadé Constantin mi-niszterrel, Románia népszövetségi követéről, Titulescu legjobb barátjáról és legintimébb tanácsadójáról, a kisantant politikájának egyik domináló személyiségéről, akinek most jelent meg nagy Machiavelli életrajza. Né-hány hét alatt a világ minden kultúryelvére lefordították a Machiavelli-biográfiát és a ki-adók, akik érdeklődnek, hogy ki az alapvető mű szerzője, csodálkoznak hallják a címet: Antoniadé Constantin miniszter, Genf.

Költő, tudós és államférfi: kihalóban van ez az intellektuális keverék. A litterary gentle-manek kora lehanyatlott. Annál megnyug-tatóbb, hogy néha akad mégis reprezentánsa a kilencvenes évek eme kifinomult szellemi típusának. Genfben, a 19-ik század utolsó vá-róságában, ahol még irodalmi „szalonok“ van-nak, ahol még lelki problémákról vitakoznak bankárok dolgozószobáiban és ahol a világ-politika eseményei olyan nagyon távolinak látszanak, mert olyan nagyon közel készülnek — mint ahogy távolnak látszik a betegség a bakteriológus laboratóriumától, aki a bacil-lusokat vizsgálja üvegcskéiben. Genfben még él néhány reprezentánsa a Rahel Levinék, Moses Mendelssohnok, Henriette Herzek és Varnhagen von Ense idejében. A legjobban ilyen irodalmi szalonban lehet elképzelni An-toniadé Constantin minisztert, akiről, egy-részt, száz év múlva, ki fog derülni, hogy a Conseil két ülése között, a szankciós bizott-ság tanácskozása és a szankciós rendszabá-lyok bizottságának ülése között — az utóbbi nagyjelentőségű bizottságnak Antoniadé az elnöke — lírai költeményeket ír, nagyon szé-peket. Követségi dolgozószobájára is ilyen iro-dalmi szalonra emlékeztet, apró, kecses buto-raival, porcellánfiguráival, rokokó nippjei-vel. Nem is állana jól a miniszternek egy kö-vetségi dolgozószoba józan egyszerűsége, va-lami rokokószerű van az ő figurájában is, jábot-t kellene hordania keménygallér és nyak-kendő helyett. Vagy még precízebben: ősz ha-ja ugy fest, mintha ősz paróka lenne. Csak a loknikat nyitja meg egy igen tárgyias kor.

Mussolini a nagy történész és a diktátorok szakácskönyve idők és a jelen: nemcsak Machiavelli krónikásában nyilvánul meg mindkét, hanem magában Machiavelliben is.

— Hogy ehyeztetli össze politikai tevékeny-ségét a demokráciát hangsúlyozó ország kö-vetetének rajongásával Machiavelli, a diktáto-rok félistene iránt? — kértem Antoniadét.

— Itt nagy történelmi tévedést kell korri-gálni. Egész könyvtárakat irtak tele Machiavelliről. De senkisék akarta ugy látni Ma-chiavellit, mint ahogy tényleg élt. Minden megvilágítás selőterében „A fejedelem“ állott. Holott Machiavellinek ez a műve nem legfon-tosabb munkája. Kimondott „alkalmi költé-szet“. Goethe ugyan azt vallja, hogy minden költészet — „alkalmi“, de azért vannak kü-lönbségek. Belső és külső alkalmak között. Machiavelli leghíresebb műve külső „alkal-mak“ szüleménye. A pápa uralkodókat, her-cegeket akart nevelni az öccseiből. Nagyon alkalmatlan objektumokkal kísérletezett. Ezek a fiatalberek ma délutánonként ótőrai teákra járnának és reggel golfoznának...

Ezt a legnagyobb megvetéssel mondja a világdiplomácia utolsó nagy litterary gentle-manje.

— Reggel golfoznák. Nem voltak diktá-tornak való. Nem voltak nevelhetőek. Erről Machiavelli nem tehet. Amit ő rendelésre meg-irt, az az uralkodás szakácskönyve volt. Dik-tátor-inyencmester. Vegünk tiz deka ener-giát...

(Ez sem mondja kisebb megvetéssel. Gol-fot és energiát nem kedvel.) Aztán folytatja: — „A Fejedelem“ a fiatal Mediciek iskola-könyve volt. Elemi iskolai olvasmány készülő diktátorok számára.

Itt félbe kell szakítanom. Emlékeztetem a minisztert, hogy Machiavelli a Duce kedvenc olvasmánya.

— Hogyne tudnám? — mondja Antoniadé. Nemcsak kedvenc olvasmánya Mussolininek Machiavelli, hanem az olasz államfő igen ki-tünő kommentárt írt Machiavellihez. Azon-ban tévedés lenne azt hinni, hogy Mussolini nézete és az én nézetem ellenkeznek egymás-sal. Természetesen: Mussolininek az a felfogá-sa, hogy az államgondolat, az állam teljha-talmának gondolata a legmarkánsabb elkép-zelés Machiavelli művében. De ettől eltekintve Mussolini volt az egyetlen, aki helyesen is-merte fel, hogy Machiavelli politikai koncepc-ióját ebben a mondatban lehet összefoglalni: A monarchia autoritativ átmenet a szabad re-publikánus állam felé. Eppen Machiavelli ta-nulmányával bizonyította be a Duce, hogy milyen kiváló történész. Hogy mennyire érti a történelmet. Különben... a legutóbbi Ma-chiavelli-biográfia is minisztertől származik. Francesco Hercole olasz miniszter írta. Ugy-látzszik, közös tulajdonságuk a miniszterek-nek, hogy könyveket irtak Machiavelliről.

„A nagy diktátor tud szabadsá-got adni!“

Ezt nevetve mondja, azután pedig hozzá-fűzi, majdnem eszükzávala a minisztereknek ezt a közös betgességét:

— Machiavelli nemcsak a renaissancenak, hanem a világliteratúrának egy egyedülálló jelensége. Fordított történet. Míg a többi történész megírta a múlt történetét, Machiavelli megkísérelte, hogy a jövő történetét írja meg. Itt rejlik egyben a téves felfogás is, amely annyira elterjedt a diktátorok féliste-néről. A diktátorok nagy teoretikusának tart-ják Machiavellit. Ennek ellenkezője volt Ma-chiavelli ambíciója. Machiavelli republikánus volt, vagyis a liberális államforma híve. Fel-mutatta az egyik oldalon a zsarnokság arcát, a másik oldalon a való államforma lényegét. Az ő nagy gondolata. Olaszország egyesítése volt — egy akarat irányításával. De: ez az akarat csak út lett volna a nagy cél elérésé-hez. Egy akarat kellett volna, hogy egye-sítse Olaszországot, aztán pedig ennek az egy akaratnak olyan nagy szabadsága kellett vol-na, hogy legyen, hogy — szabadságot is ad-hasson... A nagy diktátor tud legjobban sza-baddá tenni...

Egyikünk sem veszi észre, hogy régen el-tértünk a történelemtől.

A modern memoire-irodalomról beszélünk. Az Emil Ludwigok írásairól. Most először-tünik el az örökké nyájas mosoly Antoniadé ajkáról. Kezével megvetően legyint. (Pedig ő kettős funkcióban hivatott, hogy romantikus életrajzokat kritizáljon. Mint az íróknak kol-légája. És mint kollégája azoknak, aiktől

irtak.)

Nincs alábbvalóbb válfaja a literatúrának, mint a romantikus világtörténelem. Milyen rettenetes szerencsétlenséget idézzel fel már eddig is ez a filmirodalom. Hála Istennek, utóbbi időben kezdik észrevenni, hogy a tör-ténelemhamisítás iparszerű gyártása ennek az egész kornak történetét fogja rontani. En minden romantikától távol tartottam magam írásaimban. Igaz, hogy én — Kanttal kezé-tem.

Es Titulescu barátja, aki néhány órával ezelőtt még a kisantant genfi gazdasági ta-nácsában elnökölt, akinek könyveit kilenc nyelvre fordították, kezdeteiről beszél.

„Politikusok és kurtizánok“

„A realiztika illuziója“ volt az első mun-kám címe. Kanttal foglalkoztam. Később Carlyle-lal foglalkoztam, Carlyle-ről irtam és „Hősök és hősök kultusza“ című művét le-fordítottam. Racine fordításom után tanu-lmányt irtam Bergsonról, akit akkor még alig ismert valaki. A mai Nobel-díjas filozófus hosszú levélben vitába szállt velem, a fiatal íróval. A háboru alatt egy politikai írásom jelent meg a német kultúra imperializmusá-ról. Már akkor előre láttam sok mindent, ami később bekövetkezett. Már akkor vitába szálltam a faji örület megnyilvánulásával.

Mosolyogva felállt. Titulescu arra kérte, hogy azonnal kezdjen tárgyalásokat a görög követtel. Megkérdez, hogy mehetünk-e együtt egy darabot. Lassan sétálunk, a koratavaszi Quai Wilsonon végig. Antoniadé még mindig a renaissanceról beszél. Pendlizik Renaissance és Titulescu között. (H. H.)

CAPITOL MOZGÓ

Nagy sikerrel fut!
A francia produkció újabb diadala!

A HAZAÁRULÓ

Kémekek, hősök, kalandorok küzdelme az asszonyért. Az ázsiai sivatagok forró levegője!
Főszereplők: NAGY KATÓ, PIERRE RICHARD WILIM.

Forradalom tört ki Hondurasban

A forradalmárok a főváros felé közelednek

NEWYORK, április 25. (Rador.) Mint már tegnap jelentettük Honduras délame-rikai államban forradalom tört ki. A zendülők villámgyorsasággal haladnak Tegucigalpa főváros felé. A forradalom kitörésének okáról és céljáról még nem érkeztek részletes híradások.

Szabadlábba helyezte a tg.-muresi törvényszék Furdui diákvezért

Hétfőn hirdet ítéletet a táblai vádtanács az ügyészégi fellebbezésről

Tárgu-Mures, április 25. (Az Uj Kelet tud.) Mint lapunk tegnapi számában megírtuk, Furdui diákvezér, a keresztény diákszövetség elnöke, önként jelentkezett a tg.-muresi ügyészségen. A vizsgálóbíró, kihallgatása után, 30 napos vizsgálati fogságot rendelt el ellene, amivel szemben Furdui fellebbezéssel élt a törvényszékhez. A törvényszék meg-semmisítette a vizsgálóbírói határozatot és elrendelte Furdui szabadlábba helyezését. Az

ügyészség azonban fellebbezett a határozat ellen, mely így a vádtanács elé került. Szombaton a tábla vádtanácsa össze is ült és megkezdte a fellebbezés tárgyalását. Tudnivaló, hogy Furduion kívül még négy diák ügye is foglalkoztatja a bírakat. A vád-tanács csak hétfőn hirdeti ki ítéletét a sza-badlábba helyezés iránti kérések, illetőleg fel-lebbezések tárgyában.

Mit érhet el a német propaganda Romániában?

Grigore Filipescu érdekes nyilatkozata Párizsban Németország romániai erőfeszítéseiről

Párizs, április 25. A Paris Midi szerdai számában Grigore Filipescu, a konzervatív párt elnökének nyilatkozata jelent meg a romániai német propagandáról. Filipescu most Párizsban van és párizsi látoga-tásának idején adta a nyilatkozatot.

— A német propaganda — mondotta Filipescu — mindig nagyon erős volt Ro-mániában és meg kell azt is állapítanom, hogy mindig intelligens módon csinálták. 1914-ben ez a propaganda nem vezetett olyan eredményre, mint amintőre Berlinben számítottak, mert ebben a korszakban Ro-mánia politikáját néhány száz olyan ember irányította, akik Párizsban végezték ta-

nulmányukat. A döntő pillanatban nehéz volt a választás azért, mert mind Oroszor-zággal, mind az osztrák-magyar monar-chiával szemben területi igényeink voltak. Győzött azonban a sziv. Ezek az emberek, akik gyakran kötöttek megállapodásokat Berlinnel, képtelenek voltak azonban arra, hogy a szerződéseket be is tartsák. II. Vil-mos mindenképpen elősegítette a szerződé-seket, amelyek az ország gazdasági életére valóban jelentős hatással voltak. Ezekben az időkben Robert de Flesnek azt mondta egy román politikus, hogy a németek segítettek nekünk az ország gazdaságát kiaknázni. Segítették nekünk pénzt keres-

ni. Önök mellőztek bennünket egy kicsit. Legjobb esetben előadókát és művészeket küldtek hozzánk. És mégis ez volt az erő-sebb. A sziv ellen nem lehet küzdeni.

— A sziv ma sem változott meg — mondotta Filipescu — mindössze megöre-gedett. Már tűnőfélben van az utolsó nem-zedék is, mely az önök fakultásain tanult. A háboru előtt közel ezer román diák volt Párizsban. Ki engedheti meg magának ezt a luxust a mai nehéz időkben? Az előadók ritkábban jönnek, a színészek még ritkáb-ban. A francia könyv sokba kerül a ro-mán pénzben. A télen a Comedie Francaise meglátogatott bennünket. Tessék megkér-dezni a művészeket, milyen örömmel fo-gadták őket.

— Hogy van az — kérdezte az újság-író — hogy a hitlerista propaganda min-denáron az ifjuságot akarja meghódítani?

— A gazdasági krízis — válaszolta Fi-lipescu — jelentékenyen megkönnyíti a hitlerista propagandát. Ne tessék elfelej-teni, hogy a gabona ára a réginek alig egyharmada. Fel lehet fogni, mit jelent ez egy mezőgazdasági ország számára. A fia-talok nehezen találnak munkát és akkor valami újat keresnek. A hitlerizmus új. Erre az elkecseregett ifjuságra hat a leg-jobban a német propaganda.

— Népes diákcsoport kért fel a multkor arra, hogy vállaljam el egy egyetemi egye-sületnek, a Louis Barhou egyesületnek az elnökségét. Sokáig haboztam, mig elfogad-tam. Az a véleményem, hogy a politiku-soknak minél távolabb kell tartaniok ma-gukat az egyetemtől. Végül engedtem a rá-beszéléseknek, de azzal a kikötéssel, hogy az egyesület teljesen politikamentes lesz.

Végül kijelentette Filipescu, hogy a hit-lerista propagandának nincs reménye arra, hogy sikeres legyen, mert nincsenek reáliái. Egyet emlegetnek a németek és pe-dig, hogy bár a német politika revíziót hirdet, nem azonosítja magát a magyar revizionista törekvésekkel és Románia rész-éről csak semlegességet vár. Ezzel szem-ben Olaszország nyíltan a magyar revizio-nista törekvések mellé állott. Románia na-gyon szeretné a francia-olasz együttmű-ködést. Románia külpolitikája azonban ha-tározott vonalat mutat. A kisantant és Franciaország szövetsége — ez az irány-vonal, amelytől nem távolodhatnak el.

— Irodalmi törvényszék Zalaun. A zalai cionista helyi csoport és a Dor Chadás cion-ista szervezet ma, vasárnap este irodalmi törvényszéket rendez Lion Feuchtwanger Ró-mai Zsidó című regénye felett. A vádat Jám-bor Ferenc, a védelmet Fendrich Ernő képví-seli. A vád tárgyat képező regényt dr. Mar-kovits Béla orvos (Zalau) adja elő. A zsüri a helybeli zsidóság képviselőitől alakult meg és az irodalmi törvényszék iránt széleskörű érdeklődés nyilvánul meg.

HULEST
OL
ABB
FOC
FATAST
MUSOBA:
Traviata.
szopránénekesnővel
és Alexandru Lu-
anybáró. (Munkés-
MUSOBA:
I. Könyvező bo-
sz: Josef Schmitt.
zterek karmában.
z: Malek, aki ezen
Helyjárok: 9 és
órákor.
m: I. Bál a Savoy-
pár Gitta, Bárony
Halmay Tibor.
ama. Brigitte Helm.
ans Brausewetter.
j. Kezdetek: 3, 6, 9.
MUSOBA:
2.30: Zenekar. 14:
alonzene. 17: Zene-
ból. 18.50: Cigány-
kar.
katonazenével.
panyol rapszódia —
gverseny.
zene. 19: Könyvi
Szerenádok lemeze-
doni szimfonikusok
ngózenekar. 21.30:
nyű zene.
ne. 19: Indulók. 23:
seny.
is 27.
utána hanglemezek.
n Stepat balalajka-
e. 22.45: Az Opera-
tekar.
r. 22.10: Bécsi szim-
zenekar. — 19.50:
21.10: A filharmó-
gner: A nürnbergi
onaszóó. 21.10: Rá-
erseny. 21: Rádió-
ó zene.
s zene. 19.38: Bar-
hopin lemezek.
f. felvonása.
erseny. 22: Lemezek.
fónikus költemény.
Leoncavallo: Bajaz-
hangverseny.
zenekar.
son akar
e utazni a
vadászra
ezményel. for-
ommal
T.
de Turizm
Take Jonescu
-41-65 és
nand ut 23.
ási irodához.

A sporthoz és uccára az elegáns férfi a jólálló

„Trinaco“-inget

választja, kitűnően mosható

TRINACO

Kérje minden szakmába vágó üzletben csak a „Trinaco“ kvalitás-készítményeket.

SPORT

Universitatea—Kinizsi

Nemzeti Bajnoki mérkőzés lesz ma délután a városi sporttelepen

Cluj, április 25. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság mai fordulóján mindenütt nagy küzdelmekre van kilátás. Clujon a timisoarai Kinizsi, mely az ősszel 3:1-re győzte le az egyetemi csapatot ma délután 5 órakor komplett csapatával áll ki az Universitatea ellen. A Kinizsi még tegnap délután megérkezett Clujra, hogy pihentén állhasson ki mai mérkőzésére. Az egyetemi csapat nagy ambícióval készül erre a mérkőzésre, amit ha megnyer úgy könnyen megszabadulhat az utolsó helytől. A mérkőzést Pálffy Gyula aradi bíró vezeti. A két csapat a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Kinizsi: Schmidt, Hetzer—Kohl, Nagy III—Nagy I—Demetrovits, Szilárd—Glasz—Thierjung—Bajusz—König.
Universitatea: Sepi, Borgea—Jancovici, Sárbu—Gain—David, Nasturel—Paunescu—Szaniszló—Ploesteanu—Orza.

A részletes vasárnapi program a következők:

Kispálya: Reggel 8-kor U—UEC Bolohan-kupa mérkőzés, 10 órakor KMSC—Haggibor ifjúsági bajnoki, 12-kor Vasöntőde—KMSC kupamérkőzés.

Nagypálya: Dél előtt 9-kor Napoca—Reuniunea I. oszt. bajnoki, 11-kor Victoria Carei—CFR B) ligamérkőzés, délután 1 órakor Unirea—Avram Iancu I. oszt. bajnoki, 3-kor U—KAC ifj. bajnoki, 5 órakor Kinizsi—Universitatea A) ligamérkőzés.

Oradean a clujai Victoria a NAC-al méri össze erejét. A zöld-fehérek most revansot szeretnének venni őszi 2:1-es vereségükért, ami nem lehetetlen, hogy sikerülni fog. A mérkőzést Dorda sibiui bíró fogja vezetni.

Aradon az AMTE a Crisanát látja vendégül. Az oradeai csapat a kupamérkőzésektől és a csütörtöki mérkőzésétől fáradtan áll ki a munkáscsapat ellen, akinek győzelmét aligha akadályozhatja meg. A Crisana veresége esetén, amennyiben az U is legyőzi a Kinizsit, úgy akkor az utolsó helyre kerül. A mérkőzés bírója dr Ciurel Ilie Cluj.

Bucurestiben a Juventus a Venus ellen játszik. A két csapat elmúlt heti kupamérkőzésén a Juventus győzött és így most a vasárnapi revansmérkőzésen a Venus győzelme valószínű. A mérkőzést a timisoarai Ritter vezeti.

Timisoaran a Ripensia—Gloria mérkőzés kerül sorra. Az ősszel nagy meglepetésre a Gloria győzött 4:1-re. Habár a profik ma nincsenek olyan nagy formában, mint a tavasz elején voltak, de azért győzelmükhez nem fér kétség. A mérkőzés bírója Popa Ionescu Ploesti.

A B) ligában a következő mérkőzések lesznek: Brasovban ACFR—Elpis, Ploestiben Tricolor—Prahova, Timisoaran TAC—Vulturii, Petrosaniban Jiul—ILSA, Resitan UDR—Crain Iovan, Clujon CFR—Victoria Carei, Oradean CFR—Phoenix, Sibuban Soimii—Unirea, Brasovban Jar—Muresul.

Budapestén ma a következő bajnoki mérkőzések kerülnek sorra: Ferencváros—Hungária, Buda 11—Kispest, III. ker.—Soroksár, Phöbus—Törökvis, Budafok—Ujpest és SBTC—Attila.

Csütörtökön még a következő B) liga mérkőzéseket játszották le: Bucurestiben Victo-

ria Constanta—Makkabi 3:2 (3:2), Alba-Iulia Unirea—NSC 6:1 (3:1), Bacau Dragos Voda—St. Bacau 8:2 (5:0), Cernauti Jahn—Sporting 3:1 (2:1).

Megszűnt a bűnügyi eljárás a futballszövetség vezetősége ellen. Az ilfovi ügyészség a futballszövetség vezetősége ellen Eladescu dr, a Venus elnökének feljelentésére megindított eljárást hivatalból megszüntette, mivel megállapítást nyert, hogy a szövetség pénzkezelés körül semmiféle szabálytalanság nem történt.

Prágában ma a cseh válogatott a spanyolok ellen játszik barátságos mérkőzést.

A bécsi kupa elődöntőiben az Austria 1:0 (1:0) arányban győzött a WSC, a Vienna 3:1 (1:1) arányban a Libertas ellen. A döntőt az Austria és Libertas játsszák.

Prágában a cseh bajnoki teniszverseny férfipáros döntőjében a Menzel—Hecht cseh pár 6:4, 6:4, 8:6 arányban győzött az angol Perry—Hughes kettős ellen. A magyar Szletí—Dallos pár a győztesektől 6:2, 6:4, 6:4 arányban kapott ki.

Kerületi bajnokság. Gloria—Victoria 1:1 (1:0), Astra—Locomotiva 1:1 (1:0), BMTB—Ivria 2:0 (1:0). A tavaszi fordulóban már másodszor történik meg, hogy az Ivria ellen kézzel a kapuba ütött labdát megítélt a bíró. Az Ivria szintén két gólt rugott, de a bíró egyet sem ítél meg. Gál, az Ivria kapusa bravurozásával sok veszélyes lövést mentett.

Sportorvosi előadás. Szerdán este tartotta meg dr Schabel Ede, az ismert sportorvos második előadását az unitárius kollégium tornatermében. Előadása során szemléltető módon mutatta be a tüdő, a szív és a többi szervek működését nyugalmi állapotban és sportolás közben. Hangsúlyozta az előzetes orvosi vizsgálat fontosságát minden kezdő sportoló részére, hogy az orvosi utmutatás alapján kiválasztott sportág kultiválása a test és a lélek fejlődését szolgálja. Eppoly fontos a sportban a céltudatos mérséklet és a „kellő adagolás“, mert ennek szem előtt tévesztése sokszor a test megbetegedését vonja maga után. Mintahogy minden életkorban meg vannak a maga örömei, épp úgy megvan a maga sportja is, amelynek ki-jelölése azután az orvos feladata. A bőséges statisztikai adatokkal alátámasztott élvezetes és nívós előadást a szépszámban egybe-gyűlt közönség mindvégig figyelemmel hall-gatta. A KKASE vezetősége a nagy érdeklő-désre való tekintettel elhatározta, hogy az uttörő munkát folytatni fogja a legközelebbi előadáson vetített képek kíséretében.

— Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a Str. Neculea 4 sz. alatt a leghigiénikusabban berendezett כשר ארטה vegetáriánus konyha cukrászattal egybekötve május hó 3-án nyílik meg, ahol a legizlésesebb vegetáriánus ételek és sütemények jutányos árban kaphatók lesznek. Abonensek kedvezményben részesülnek. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyunk teljes tisztelettel: ADLERNE és NEUMANN ETA.

A Nő kell megmondja véleményét...

főként azokban a kérdésekben, amelyek közvetlenül a női nemet érintik. Mert csakis ők ismerik azt az egész közérzetre kiható súlyos nyomást, amelyet a menstruációs zavarok okoznak. A menopauza (változó évek) idején fellépő súlyos testi és idegzavarokat, amelyek az egész szervezetet és lelki életet felforgatják, legelsősorban szintén a nők ismerik legjobban, habár az ilyenkor fellépő állandó ingerlékenység bizony a közvetlen környezetet is megviseli.

Az előrelátó okos nők azonban megtalálják a módját annak, hogy megszabadítsák önmagukat a szenvedésektől és megkímélik környezetüket az idegességtől, mert a tudomány ma már rendelkezésükre bocsátja a „Menoklin“ nevű gyógyszert, amely a leg-elmertebb tudósok hosszas kísérletének eredménye és amely megszabadítja a nőket a havi tisztulásnál fellépő görcsöktől, hevülésektől, migréntől, álmatlanságtól, valamint a menopauza idején fellépő mindennemű testi és lelki szenvedéstől. A „Menoklin“ vissza-adja nyugalomát és egészségét.

Lei 125 utánvétellel küldi: Császár E. gyógyszerész, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegés levelet csak úgy továbbítunk, ha porlóbélyeg mellékelve van.

Házasságokat biztos eredménnyel közvetíti a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIRFA“ iroda Cluj, Regele Ferdinand 116.

Nagyságos asszonyom! Most hozza el használt, kopott szőrmebundáját, ószre újjaalakítva visszakapja. Legolcsóbb nyári árak. Elváltalom szőrmék, bundák, szőnyegek nyári gondozását, amiket legnagyobb gondossággal kezelnek. Szánthó utóda: Veress, szűcs. Juga 2.

Építésszek, ácsmesterek figyelmébe! Peris fátelapén, Cluj, Str. Garej 19/a, telefon 3-93, nagymennyiségű zsinórozott száraz kerítés-tölgyoszlop, tölgygerenda és palló van le-raktározva — bármikor megtekinthetők és termelői árban beszerezhetők.

Libászir állandóan frissen olvaszta kapható כשר ארטה „Pardes“ bogedában Cluj, Piața Mihai Viteazul 1.

200.000 lej készpénzzel két könyvelő-kereskedő állást vagy más elhelyezkedést keres együtt vagy külön. Cim: Nagyfaludi Cluj, Traian 39.

Kiadó komfortos 2 szoba konyha. Calea Moșilor 33. Mentőállomás mellett.

Ügyes, megbízható kiszolgálóányt keresek. C. Reg. Ferdinand 3, emelet, ajtó 28. Ugyanott szoba konyha, speizzal kiadó azonnalra is.

Csinosan butorozott kis szoba a belvárosban olcsón kiadó. Calea Traian 14., ajtó 17.

Eladó 320 hold föld tanyával. Megbízott: dr László, Valea lui Mihai.

Középkorú zsidónő kisebb uricsaládoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Cim a kiadóban.

Perfekt román leányka német, magyar tudással is üzletben vagy bárhol állást keres. Ajánlatokat „Lyceum“ jellegre kérünk a kiadóba.

Vennék használt kerti ernyőt és perzsa-szőnyeget. Ajánlatokat „Ármegjelöléssel“ jeligen a kiadóba.

Egyedülálló, intelligens 50 éves izr. urinó foglalkozással, férjhez menne lehetőleg nyug-dijas vagy foglalkozással bíró izr. uriember-hez. Leveleket „Jöelkü“ jellegre a lap ki-adóhivatalába kérek.

Suche per sofort zu meinen vierjährigen Mjädchen, intelligentes, jüdisches fräulein, in der deutschen und ew. rumänischen Sprache perfect. Klein, Str. Elisabeta 34.

Tavaszi szőrmék dus választékban megér-keztek. Szőrmebundák javítása félárban. Molykár elleni megóvás felelősség mellett Bixenspanner szőrmeszalon, Regele Ferdinand 3, emeleten.

Vegyen házhelyet az Andrei Muresan utcá-ban. Villany, víz és kanális. Ügyvédi iroda, Calea Victoriei 21.

Ügyes, megbízható kiszolgáló-ányt keresek Calea Regele Ferdinand 3, emelet, ajtó 28. Ugyanott szoba, konyha speizzal kiadó azon-nalra is.

Betársulna (vagy bizalmi állást vállalna) rentabilis üzletbe vagy vállalatba százézer lej készpénzzel és kettőszázézer lej ingatlan-garanciával rendelkező, a kereskedelem min-den ágában jártas, diszpozícióképes egyén. Ajánlatokat „Huszéves kereskedelmi mult“ jellegre a kiadóhivatalba.

Házasság céljából ismerkedést diszkrétan létrehoz — széleskörű előkelő összekötteté-ssekkel rendelkező urinó. Cim a kiadóban. Vi-dékiek „Bizalom“ jellegre.

Kiadó üzlethelyiségek május 1-re új ház-ban, Piața Mihai Viteazul 30. Alkalmos kocsa, bogega, textil, liszt és terményre. Értekezni ugyanott udvarban.

чשר ארטה cukrász eljegyzésekre, esküvőkre és egyéb alkalmakra rendeléseket a legszebb kivitel-ben jutányosan készít Adler, Str. Gen. Ne-culcea 4. (Az ABC-vel szemben).

Nézzé meg tavaszi lakberendezési kiállításunkat!

A lakberendező segítőtársa Önnek. Megmutatja a legszebb és leg-harmonikusabb vonalat. Lakását úgy rendezi be, hogy valóban otthonává válik és örömet találja benne. Kiállításainkon megtalálja az ideális la-kást és a legtökéletesebb minőséget.

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

TÁRGUL-MUREŞ — BUCUREŞTI, Tache Ionescu, 1 — BRAŞOV

Kívánságára kiküldjük megbizottiunkat eredeti rajzokkal

K
Timisoara. Kereskedelmi gint felpana az adásvétel to közönség ebből az alk időjárás sem mint amenn vetelnül szü hogy a husv forgalom mi a mai körül ösz és tél u zottan megé mely csödk kalmat.

Az utóbbi bankpiac hel gos relációk nak könyvell kapcsolatos Nationala pénzforgalom alatt 167 mi jelenti, hogy tőkék lassan lomba kerülő óta mutatko előrelátható szüntetni. A fővárosi kebben bonyo régi, kipróbá pénzintézetek ipari és keres tatkozó hit nélkül teljesí tében ezzel sz gori cenzurát

A konting lyek kiosztá esztendőben panaszok külf kifogásolták, rendszer in fektettek fel hatnak impor lista összetét történt ann szóbanforgó felel-e a real a helyzet, ho számos üzeme ben csökkent tozásokat ser gyelembe az mennyiségek Ilyenformán avagy üzeme

Győ az i
Igen. Bármí is főánkség, a előrehaladott letesen helyr kezelésnek k ártson az eg a férfinek hogy fáradta A Reton-t utólrhetetlen Reton egy kísérletezések végül eredm A Reton rakozásokat: visszaszéri a depresszióban Egy Reton kapható győ Ára 98 lej. Vidékre 11 a pénz előze viselet: E. Speranței No

AZ ERDÉLYI

WIZO

A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

A hatvanéves Artur Rupp

Irtá: ADOLF BÖHM

Az utolsó században a zsidó nép a reprezentáns típusok három fajtáját alakította ki. A zsidó nép eredeti vezére a tóra-tudós volt, ezután jött az asszimiláció, amikor a zsidók büszkék voltak arra a férfire, aki a nemzsidó világban „valamire vitte”. A harmadik periódus teremtette a zsidó vezetőnek azt a típusát, aki ismerte a modern európai gondolkodást, de igyekezett alkotó készségét a zsidó nép javára érvényesíteni. Az ilyen emberek legtöbbjét a cionizmus táborában találtuk. Ezekhez tartozott Artur Rupp, aki az elmúlt hetekben ünnepelte hatvanadik születésnapját. Szerény és minden nyilvános ünnepeltést elhárító férfi, aki ebből az alkalomból még csak meginterjúvoltatni sem engedte magát. Mindazonáltal a zsidó sajtó méltatta a kiváló férfi munkásságát és a zsidó ujjáépítés körüli elvitatlan érdemeit.

Lényege mindenekelőtt: alaposág, tárgyilagosság és a rendszeresség iránti érzelme és nagy gyakorlati tudása. Tökéletes szintézise a tudásnak és a gyakorlati embernek. A szociológia első vonalon álló tudósa, a zsidó szociológiának pedig legkimagaslóbb reprezentánsa.

Fiatal éveiben kereskedő volt és sokat utazott, de mindig szakított magának időt arra, hogy szellemi képességeit fejlessze. Míhelyt annyit pénzhez jutott, hogy üzletétől függetlenül magát, beiratkozott a hallei egyetemre, ahol a bölcsészeti szakon kora reggeltől késő estig hallgatott mindenféle tantárgyat, sokszor teológiai előadásokat is. Különösen érdekelte őt a természettudomány és a szociológia. Míhthogy összegyűjtött pénze egy időben már annyira fogytán volt, hogy abba kellett volna hagynia az egyetemi tanulmányokat, arra gondolt, hogy folytatni fogja az üzletkedést és néhány év múlva megint visszatér a tudományokhoz. Egy szerencsés véletlen azonban nagyobb összeghez segítette. A jénai egyetem pályázatát hirdett olyan műre, amelyben ki kell mutatni a természettudományok és a szociológia közötti összefüggéseket. Rupp résztvett ezen a pályázaton és elnyerte a háromszáz arany márkás első díjat. A munkát „Darvinizmus és szociológia” címen egy neves tudományos könyvkiadó ki is nyomatta. Ezzel a munkájával a fiatal tudós nevet szerzett magának, a pályadíj segítségével pedig sikerült befejeznie tanulmányait. Filozófiai és jogi doktor lett és egy ideig valamelyik porosz bíróságnál, mint joggyakornok működött.

1904 évben írta „Die Juden der Gegenwart” című zsidó szociológiai munkáját, amely zsidó körök figyelmét is felhívta a fiatal tudóra. Így került össze dr. Nossig professzorral, akivel együtt megalakította a zsidó statisztikai egyesületet, amelynek sikerült hosszú ideig folyóiratot is kiadni. Ez a folyóirat: „Zeitschrift für Demographie und Statistik der Juden” nagy szolgálatot tett a zsidóság megbízható statisztikájának feldolgozásánál.

Rupp 1907-ben felévi tartózkodásra Palesztinába utazott. Itt tapasztalta, hogy az országnak sokkal nagyobb lehetőségei vannak, mint ahogy azt a távolban hitte. Mindenekelőtt erősen megkritizálta az akkori Rothschild-féle kolóniát, programját és adminisztrációját és egyik broszúrájában a leg-határozottabban követelte a zsidó mezőgazdasági munkának teljesen új alapokra való fektetését. Követelte, hogy már a galutban készítsék elő a zsidókat földművelésre, főleg a vegyesgazdálkodásra, vonják be az asszonyokat is ebbe a munkába, oktassák ki őket a tejegyzéskedés különböző ágaira, továbbá a kertgazdálkodásra és a baromfi-tenyésztésre. A zsidó gazdálkodás pénzügyi vonatkozásait hitelszövetkezetek útján kell lebonyolítani.

Amikor visszatért, javaslatot tett a cionista világszervezet vezetőségének, hogy küldje ki őt a Palesztina Hivatal megszervezésébe. Míngyárt meg is nevezte, mik azok az intézmények, amik feltétlenül kellenek az országban. Mindenekelőtt egy földfejlesztő

társulat, továbbá Jaffa mellett egy zsidó város és egy építkezési társulat. 1908-ban e program megvalósítása céljából már ki is utazott dr. Jakob Thon társaságában Palesztinába. Ezzel megindult Rupp gyakorlati munkássága, amelyet a háború végéig szakadatlanul folytatott. A háború után új metódusokra volt szükség és Rupp kitűnően tudott igazodni az új körülményekhez. A háborúban a hírhedt török Dseml pasa kiutasította az országból, annak ellenére, hogy

Rupp német állampolgár volt, tehát szövetséges. De ismerte Rupp munkásságát és tudta, hogy ez a tudós a zsidók önrendelkezéséért fog síkra szállni. A kiutasított Rupp azonban a pasa már Konstantinápolyból visszahívta és megbízta őt egy statisztikai munka elkészítésével. Ez a mű a szíriai gazdasági élet helyzetéről és lehetőségeiről szólt. 1917-ben készült el a munka, amelynek a későbbi években az angolok és franciák is nagy hasznát vették. Az angol okkupáció után Rupp sokat dolgozott az Émek földjeinek a Nemzeti Alap útján való megszerzésén. Amikor a palesztinai cionista exekutívét megalakították, Rupp kapta meg a kolonizációs reszortot, amelyet azóta is nagy szakértelemmel folytat.

29-én a Wizo teadélután rendez, amelyen Hochstadt Dezső fog előadást tartani. Ezután felkéri Weinberger Nándorné, hogy tartsa meg előadását. Az előadás címe: „Párhuzam Gorkij Maxim és Salom Asch Anya című műve között”. Nemesveretű szavakat keresnek, a megszokott jelzők elégtelenek a nagyszerű előadás jellemzésére. Kultúrelőadás volt, nem propagandaelőadás, de azért kivillant belőle az előadó mélyszéles cionista meggyőződése, mely az igaz meggyőződés erejénél fogva visszhangot kelt azoknak a Wizo-asszonyoknak a szívében is, akik eddig nem jutottak elég közel a cionizmushoz. A közönség nagy figyelemmel hallgatta végig az előadást, melynek végétével a szónokot melegen ünnepezték.

Hochstadt Dezsőné

A központ közleményei

Nyári szeminárium. Anyák napja

Konferenciái határozatunk értelmében most vált aktuálissá a rég tervezett nyári kurzus beszerzése. A KIB előzetes tárgyalásokat folytatott a nyári kurzus megtartásának helyére vonatkozólag és végül megállapította, hogy Baia-Mare a legalkalmasabb hely, mert központilag fekszik, gyönyörű vidéke van, gyógyfürdővel is rendelkezik és igen jutányos áron kapunk ott elszállást. Ezek szerint a nyári kurzust július 2-től július 12-ig tartanók meg, amennyiben a csoportok két héten belül tudják fix résztvevőiket bejelenteni.

A kurzus részvételi díja 250 lej. A résztvevők legnagyobb részét a baiaimarei üdülőszanatóriumban, mely a város parkjában fekszik, helyeznők el, ahol teljes napi ellátás 140 lejbe kerül. Jung Wizo tagoknak igyekeznék olcsóbb helyen ellátást szerezni és a részvételi díjat is csökkentenék.

A központ a következő urakat kéri fel előadások megtartására: Giszkalay János, Jámber Ferenc, Weinberger Nándor és Danzig Hillel. A többi reszortokat erre alkalmas Wizo-asszonyok között fogjuk felosztani. Az előadandó anyag között szerepelnek a következő témakörök: zsidó történelem, cionista pártok ideológiája, zsidó irodalom, antiszemitizmus, asszimiláció, a cionista pártok ideológiája, KH, KKL, Palesztina-monográfia, a Wizo fejlődése, utmutatások a praktikus munkára, stb., stb.

Anyák napja. Az Anyák apjára művészi levelezőlapokat nyomtatott a központ és nagyszabású előkészületeket tesz ennek a napnak méltó és eredményes megünneplésére. Előadó-anyagok sikerült megszerezni egy kitűnő németnyelvű szindarabot, amelyet Hirsch Simon magyarra fordított.

WIZO-élet Dejen

Folyó hó 16-án délután tartotta meg a deji Wizo rendes évi tisztújító közgyűlést. A közgyűlés vendégül látta Weinberger Nándorné, akik előadás megtartására hívták meg. Dr. Bárné megyítja a gyűlést, meleg szavakkal üdvözli a vendéget, majd összefoglaló előadásban ismerteti az elmúlt munkaév eseményeit. Kegyeletes szavakkal emlékszik meg a dr. Weinbergerné, a Wizo társelnökét ért nagy gyászról, melynek következtében dr. Weinbergerné teljesen visszavonult a munkától. Reméli, hogy vissza fog térni a Wizo-munkához, ahol nehezen nélkülözték.

Noé Nándorné pénztárnok felolvassa a pénztárkönyvet. A közgyűlés megadja a felmentvényt. A jelölőbizottság: Weinberger Samuné, Friedmann Izsákné, Rosmann Lipótné és dr. Rosenberg Józsefné által benyújtott listát a közgyűlés egyhangulag elfogadja.

Az új vezetőség névsora a következő: Elnökök: dr. Bár Emanuelné, dr. Weinberger Manoné. Alelnökök: Sternberg Sarolta, Groszmann Miksáné, Bernád Samuné. Pénztáros: Noé Nándorné. Titkár: Rosmann Cunci. Ellenőrök: Mendelsohn Józsefné, Eidinger Ferencné. KKL bizottság: Singer Ferencné, Hochstadt Dezsőné és Heinovits Ferencné. Sefer Hajeled bizottság: Rosenzweig Vilmosné, Klein Albertné, Meirovits M. Jehudáné. Kulturbizottság: Hochstadt Dezsőné, Rosmann Béláné, Adelstein Nándorné, Singer Zoltáné. Vigalmi bizottság: Bernád Farkasné, Bernád Dezsőné, dr. Jónás Józsefné, Wolf Adolfné. Választmány: Weinberger Samuné, Friedmann Izsákné, Rosmann Lipótné, Rosenzweig Vilmosné, Klármann Ernőné, Rosenvasser Jenőné, Hochstadt Béláné, dr. Rosenberg Józsefné, Jakab Antalné, Ing. Friedmann Miklósné, Fenyő Béláné, Fülöp Elekné, Fülöp Józsefné, Sajovits Ferencné, Székely Áronné, Rosenzweig Edéné, Dux Vilmosné, Weiszmann Miklósné, Davidovits Viktorné,

Hirsch Samuné, Meirovits Edéné, Diamantstein Ignácné, Diamantstein Tuliné, Biró Józsefné és Rosenthal Ignácné. Az új vezetőség elfoglalja helyét.

Dr. Bárné keresetlen szavakkal megköszöni az egész vezetőség nevében a bizalmat. Hangsúlyozza, hogy a maga részéről töretlen lelkesedéssel kívánja folytatni a munkát s nagyon kéri a Wizo minden egyes tagját, hogy álljanak mellé a munkában, akkor biztosan nagyon szép eredmények várhatók, mert az összefogásban hatalmas erő rejlik.

Ezután arról beszél, hogy a régi Jung Wizo reorganizálásra vár, egyrészt azért, mert Barna Kálmáné, aki eddig a legnagyobb hozzáértéssel vezette a Jung Wizó, elköltözött Dejéről, másrészt a tagok részben férjhez mentek, részben elköltöztek. Az ujonnan megszervezett Jung Wizo vezetőségének névsora a következő: Elnökök: özv. Székely Áronné. Alelnökök: Jusztovits Zahava, Lusz-tig Cica. Titkár: Weisz Tubi. Sajtóreferens: Friedmann Boris. KKL-biztos: Gelb Fáni. Keren Hajjeszód-biztos: Bisztritz Sidonia. Pénztáros: Ordentlich Ila. Kulturbizottság: Weinberger Annus, Liebermann Nelli, Ordentlich Erzsébet, Krémer Fáni, Singer Sára. Ellenőrök: Schwartz Mindi, Dub Háni. Vigalmi bizottság: Lázár Magda, Mandel Margit, Lauber Lalla, Hirsch Magda, Schlesinger Ilonka, Judovits Olga, Paneth testvérek, Singer Kató, Ordentlich Baba. Választmány: Mandel Anna, Sámuel Dodó, Krémer Zitta, Hirtenfeld Manyi, Reich Magdus.

Dr. Bárné szeretettel köszönti a közgyűlésen megjelent Jung Wizó. Az új Jung Wizo a legnagyobb fontossággal cionista munkával kezd meg tevékenységét: vállalja a KH inkasszót, valamint új KKL-perselyek kihelyezését. Ezzel párhuzamosan intenzív kulturális munkát fejtenek majd ki, melyben a nagy Wizo fogja őket támogatni.

Dr. Bárné még bejelenti, hogy folyó hó

WIZO-HIREK

Wizo-élet Timisoaran. A timisoarai Wizo-csoport az elmúlt héten, április 15-én Spitzernénál tartott közös összejövetelt. Handler Else tartott revüt, majd utána dr. Fodor Sándor tartotta meg az antiszemitizmusról szóló előadásának első részét. A hölgyek mindvégig érdeklődéssel kísérték az előadó fejtegetéseit. Április 22-én Gussmann Iráné gyűlt össze mindhárom timisoarai Wizo-csoport. Ezután is Handler Else tartott érdekes revüt, majd dr. Fodor Sándor folytatta előadását az antiszemitizmusról. A hölgyek megbeszítették az Anyák napja rendezvényének részleteit.

Wizo-élet Orsovan. Az orsovai Wizo-csoport elnöknője, Reicher Márkusné momentán Erec Jiszraelben tartózkodik, de a csoport rendszeresen tartja összejöveteleit teadélutánok formájában. Minden héten egy másik tagnál gyűlnek össze az orsovai Wizo-hölgyek és ez a módszer igen jól bevált. A KKL munka nagyrészt, valamint a sékelakciót is a Wizo-tagok folytatták le.

Wizo-élet Nasfalau. A nasfalai Wizo-csoport Kara Jenőné agilis vezetése mellett — dacára kis létszámának — igen szép és eredményes munkát végez. Jölsikerült teadélutánokat tartottak március 22-én Rothschild Vilmosné és március 29-én Silberstein Mórénál. A teadélutánok keretében beszéltek meg az egész Wizo-levelezést a központtal és minden folyó kérdést. A Wizo-tagok üritik a helybeli KKL-perselyeket és nagyon közreműködnek a KKL-munka fellendítése érdekében.

Wizo-élet Resitan. A resitai Wizo-csoport, mely csak nemrég alakult és dr. Dezső Hugóné elnöknő vezetése mellett igen szépen dolgozik, nagyszerűen sikerült közös szederest rendezett. A csoport résztvesz a helyi csoport heti dienszejn is.

A timisoarai Hadasah leánycsoport Sallai Zsuzsi lafásán tartotta április 15-én összejövetelt. Scheer Evi tartott előadást Max Nordau életpályájáról és felolvasta „A szelid oroszán” című versét.

Uj Wizo csoport alakult Pancotán. — Hirsch Simon, a KKL főtitkára propagandautja során megalakította Pancotán a Wizo-csoportot. A csoport véglegesen a pesszachi ünnepek után fogja kimondani megalakulását, amikor a timisoarai központ egy kiküldöttje fog ott megjelenni az alakulógyűlésen. A vezetőség a következő hölgyekből áll: Elnöknő: özv. Luftschütz Sándorné. Vezetőségi tagok: Morvai Dezsőné, Gerő Jenőné, Mencer Imréné, Werner Félixné, Sonnenschein Eliáné, Rosenblau Ármáné, Mencer Böske, Márton Sándorné és Weisz Mihályné, valamint a közelfekvő Siria községből Havas Miksáné és Bartók Jenőné.

A ZSIDÓ ASSZONYT kiadja az erdélyi WIZO timisoarai csoportja. Pata Asanesti 4.

— Ráth Efra közönség előtt t utján levő palesz mitingjét, mely fontosságát isme A sékelakció Br den jel arra m sékelek száma e

— A nők frizu a fejbőrt korpa néhány Tarpan gendő Tarpan ha győgszertárakba tárákban.

— Az „Ellenő szokottan hívó e meg. Tóth Sándó kritikai és közge „A tizéves Bethle be. Az új szám béry Géza: Szá feltámadása, Dén nyér és hímes t erdélyi szerénys Demjén Ferenc: mertetése Péterf mely a cluji r. ről szól, A bankv utaztak Olaszorsz vasói? stb.

Vegyén

Blondel és lécker legolcsóbb

„PAX”CI

Festmények

Kultúrelőad

ZsNSz helyicsop este 9 órakor a Voev. Mihai 5 szatúrelőadás sorozat bel tart előadást.

Aki friss és

el akarja kerüln szőke, emésztése s tonk fájjon a fej denféle pattanás s szer-készszer reggy mézeses „Ferenc kórházakban vé szerint a Ferenc és igen enyhén gyomor-, bél-, betegnek használ ajánlják.

A mediási z

pokban avatták f a mediási zsidó Havas Jenő elnök zsidó társadalmi e ségességére. Dr F segítségi főfelügyel ta fel a mediási z néma csenddel ad tina zsidó áldozta a következőképpe vas Jenő, alelnök Géza, titkár Hers József, pénztárnok klub létrehozásá Deutsch Zsigmond Janovitz Sándó Miksa támogatása

Komol

jól bev

elsőrangú garanciá amelynek a közpon cégeket szére. Sz relor Pro nátori 8. igére cím

HIREK

Ráth Efraim Barsovbán. Szépszámu közönség előtt tartotta meg az erdélyi körútján levő palesztinai delegátus, Ráth Efraim mitingjét, melyen a sékel jelentőségét és fontosságát ismertette a helyi publikummal. A sékelaktó Brasovban még folyik és minden jel arra mutat, hogy a tavaly eladott sékelok száma ez évben megduplázódik.

A nők frizuráját, haját szebbé, erősebbé, a fejbőrt korpamentessé teszi reggelként néhány Tarpan hajsepp. Két hónapra elegendő Tarpan hajsepp ára 117 lej. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és illatszerárakban.

Az „Ellenőr” április 25-iki száma a meg szokottan nívós és gazdag tartalommal jelent meg. Tóth Sándor országosan ismert politikai, kritikai és közgazdasági lapjának új száma „A tiszéltörvény-jubileum” vezércikk vezeti be. Az új szám tartalmából kiemeljük: Tabéry Géza: Százhusz magyar szabadsághős feltámadása, Dénes Sándor: Kovásztalan kenyér és himes tojás, Székely Béla: Sorok az erdélyi szerénységéről és a magyar nyelvről, Demjén Ferenc: Husvét a Kárpátalján, Ismeretese Péterffy Jenő dr. röpiratának, amely a cluj-i kath. egyházközösség helyzetéről szól, A bankvezér és kiadóhivatal, Hogy utaztak Olaszországba a „Szinházi Élet” olvasói? stb.

Vegyen a termelőtől!

Blondel és léckeretek, modern fémrámak legolcsóbb beszerzési forrása:
„PAX” Cluj, C. Victoriei 6
Festmények nagy választékban.

Kulturrendezés Brasovban. A brasovi ZsNSz helyicsoportja f. hó 23-án, kedden este 9 órakor a Cercul Cultural Evreesc Voev. Mihai 5 szám alatti helyiségében kulturrendezés sorozatának keretében a S. Zwiebel tart előadást. Beléptidij nincs.

Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a szája, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Köz-kórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József viz gyorsan, biztosan és igen enyhén hat s ezért kiválókép a gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyag-betegek használják szívesen. Az orvosok ajánlják.

A mediási zsidó kör klubavatása. A napokban avatták fel impozáns keretek között a mediási zsidó klubot. Az avató beszédet Havas Jenő elnök tartotta, aki rámutatott a zsidó társadalmi élet újjászervezésének szültségére. Dr. Fleischmann Márkusz egészségügyi főfelügyelő testvéri összefogásra hívta fel a mediási zsidóságot, majd egy perces néma csenddel adózott a közönség a palesztinai zsidó áldozatok emlékének. A tisztikar a következőképpen alakult meg: Elnök Havas Jenő, alelnök Stern Lajos, főtitkár Gross Géza, titkár Herskovits Miklós, gazda Schütz József, pénztárnok dr. Davidovits Albert. A klub létrehozását elősegítette Halle László, Deutch Zsigmond, Citron Benjámin, Ing. Janovitz Sándor, Deutch Ottó és Hiller Miksa támogatása.

Komoly, jól bevezetett

elsőrangú referenciákkal és anyagi garanciával rendelkező képviselő, amelynek irodája és raktárhelyiségei a központban vannak, teljesítőképes cégeket keres a bucaresti piac részére. Szíves ajánlatok: Ad-ția Ziarlor Provinciale, Bucuresti, I. Vánator 8. „Seriose Vertretung” jelígre címzendők.

Zsidó kultúrest a Zsidókórház javára Devan. Izélesen kiállított meghívó érkezett hozzánk a devai zsidókórházi bizottságtól, mely április 30-án a város és megye minden számottevő tényezőjének bevonásával a devai színházban nagyszabású kultúrestélyt rendez. A gazdag program, devai és cluj-i szereplők által előadva, elsőrangú művelőzetet ígér és azt Rappaportné Blum Frida vezeti be, utána a cluj-i Goldmark vonónégyes előadása, Szegő Julia jiddis és héber dallal, Simon Ilonka operai táncművésznő, majd Kasztner Miklós és Nussbaum Józsefné Beethoven koncertje, egy melodráma Gombó Sándor és Nussbaum Józsefnétől, stb. Az estély előreláthatólag az anyagi siker mellett igen emlékezetes lesz a humeoaramegyei társaság részére, mely a rendezőség fáradozásait tömeges megjelenésével fogja honorálni. A cluj-i kórházegyesületi vezetőség ebből az alkalomból szintén megfelelő módon fogja magát képviseltetni, hogy ennek az intelligens zsidó centrumnak ily formában is kifejezze elismerését példaadó támogatásáért.

Elűntek az iratok Perl Márton Hersch Poiana de sub munte-i lakosnak elűntek az iratok, miatt a cluj-i Zsidókórházban feküdt. Az iratok becstelen megfalióját kérjük, hozza be azokat az Uj Kelet szerkesztőségébe.

Eljegyzés. Rosenberg Olga és Mózes Béla Oradea jegyesek.

Megjelent a rendelet az idegenek ellenőrzéséről. Ma jelent meg a kormány rendelete az idegen ellenőrzéséről, mely hivatalos nyilatkozat szerint az idén nagyon szigorúnak ígérkezik. A rendelkezéseket a munkaügyi inspektorátusok falragaszokon hozzák a lakosság tudomására. A hirdetmény közhírré teszi, hogy az ellenőrzés május 15-én veszi kezdetét, amikor jelentkezniük kell. Jelentkezni tartoznak mindazok, akiknek 1936 június 1-ig szóló tartózkodási engedélyük van, azok, akiknek engedélye 1936 október 1-én jár le és azok, akik román dr. Nansen-utlevéllel rendelkeznek, akár mint alkalmazottak, akár mint munkaadók élnek az országban. Azok az idegenek, akik mint munkaadók szerepelnek, személyesen nyújtják be kérelmeket és bemutatják a foglalkozásuk üzését biztosító hatósági igazolványt, benntartózkodási engedélyüket, az ipari vagy kereskedelmi adónak 1936 januárig történt rendezéséről szóló nyugtákat és a kereskedelmi és iparkamarában történt bejegyzés igazolását, ha ez az igazolványukban nem szerepel. Azoknak a nevében, akik alkalmazottak, a munkaadó kéri az engedély meghosszabbítását az ipar igazolvány, benntartózkodási engedély, az adónyugta, a speciálításokról szóló bizonylat, a letéti pénztár vagy a pénzügyigazgatóság nyugtáját arról, hogy befizették nevére az idegen állampolgároknak kötelező 500 lejes illetéket, valamint a vállalatnál működő román és külföldi alkalmazottak kimutatását, amelynek mintája a falragaszokon és a munkaügyi inspektorátuson megtekinthető. Az idegen alkalmazottak, akik munkanélkül állanak, személyesen jelentkeznek a fent felsorolt akták bemutatásával. Mindazok az idegenek, akik nem tartoznak a fenti kategóriákba, ugyancsak jelentkezni tartoznak, a szokásos iratokkal. Az eljárás az idén sem különbözik az eddigi intézkedésektől.

A gyomor a legszorgalmasabb üzem

A gyomor nagyon fontos szerepet tölt be az emberi szervezetben. A gyomorsav hat a gyomorban felgyülemlett ételekre. A gyomorsav egyrészt, másrészt pedig az erjesztő gombák — megtámadták az élelmiszereket, előidézik az emésztést és az élelmiszereket felbontják használható anyagokra — melyek felszívódnak az egész szervezetbe — és használható anyagokra — melyek a beleken keresztül eltávolodnak a szervezetből. Természetes, hogy ez az állandó folyamat, mely évtizedeken keresztül tart, egyszerűen megszakad, vagy valamely oknál fogva zavaroknak van kitéve, melyek képesek lerombolni ezt az üzemet.

Az amerikai „Gastro D.” készítmény, melyet a Császár gyógyszerár Bucuresti, Calea Victoriei 124 képvisel és vidékre 130 lej utánvétellel küld, megmenti az elgyengült és mindenféle betegségek, gyomorbetegségektől, gyomorfejtől és gyomorfejtől kimerült szervezetet, mely betegségek először csak a gyomrot és beleket, de később az egész szervezetet is megtámadják, tönkreteszik, ha nem lépünk fel ellenük idejében és erőlyesen.

12 ezer lej

Ennyi pénz kell egy német emigránsnak ahhoz, hogy ügyeit itt rendezhesse és palesztinai beutazási engedélyt érvényesítve, még a közeli hónapokban utra kelhessen. Ezt a 12 ezer lejt csak Erdély zsidóságának áldozatkészsége teremtheti elő a mai időkben, amikor a zsidó jótékony szervezetek súlyos anyagi válsággal küzdenek az egyre növekvő nyomor és az élet nehézségei következtében. Felhívásainkra, sajnos, még nem nyilatkozott meg az erdélyi zsidóság, ahogyan más alkalommal történni szokott. Egyelőre még alig kétezer lej gyűlt csak egybe a német emigráns számára. Felkérjük azokat, akiknek a mindennapi kenyérré valón kívül akad pénzük arra, hogy szerencsétlen sorsba jutott német testvéreinket támogassák, adományaitkat juttassák el hozzánk. Legutóbbi kimutatásunkból 1500 lejt nyugtáztunk, azóta begyűlt: N. N. 300 lej, Weisz Jenőné Cluj 150 lej, X. 100 lej. Eddig összesen begyűlt 2050 lej.

Ne takarítokodjatok egészségeteken, ha már a legfinomabb, legmegbízhatóbb és legégszégesebb

gumit kaphatjátok, amely 5 évi tartóssággal bír. Ha egyetlenegyszer poruljátok, ez egész életetekre szerencsétlenné tehet.

Kiigazítás. Az „Uj Kelet” csütörtöki 99. számában „Uj vezetőséget” választott a deji zsidó hitközség” című közleményünk sajnálatos tévedésből hiányosan jelent meg, amit ezennel pótolunk: A hitközségi képviselőtestületbe ugyanis bevalóztattak még: Weinberger Samu, nagykereskedő, többszöri hitközségi elnök és dr. Weinberger Manó, ügyvéd, gyártulajdonos, kik mindketten igen tekintélyes tényezői a deji társadalomnak. A választási jegyzői tisztet Klein Nándor, hitközségi főjegyző látta el.

Timisoarán 1936 május 4-én az APOLLO-Moziban nagy diszelőadás

a következő programmal:

Dr. Nobel Sándor: Románnyelvű bevezető konferansz.
A timisoarai „Hazzamir” dalárda 50 tagu férfikórusa: Uj palesztinai héber dalok.
Giszkalay János: Verses prólógus.
M. Geiger, a Jewish Agency delegátusa: Németnyelvű bevezető beszéd.
A film bemutatója.
Timisoara, 1936 május 5-6-án a SELECT-moziban.
A film további bemutatásai: 1/4, 1/8, 1/8 és 1/2 órákor.
Jegyek elővételben a Keren Hajjeszód központi irodájánál: III. Piața Plevnei 3. (Telefon 22-89) kaphatók.

Az Erdélyi-Bánáti Hitközségek Szövetségének közgyűlése

Kedden, április 21-én tartotta szokásos tavaszi közgyűlést az Erdélyi-Bánáti Nyugati Szeretartású Zsidó Hitközségek Szövetségének elnöki tanácsa Oradean, melyen az elnöki tanács tagokon kívül igen sok hitközség is képviseltette magát. Elnököl dr. Adorján Armin megnyitójában ismertette a zsidó hitközségek jelenlegi szomorú helyzetét, melyet a kormányzati intézkedések még csak súlyosbítanak. Ismertette mindazon intézkedéseket és eljárásokat, melyeket az elnökség az utóbbi időben a hitközségek érdekében a kormányhatalom tényezőinél megtett és azon reményének adott kifejezést, hogy a jelenlegi súlyos helyzetben is meg fogjuk tenni kötelességünket hitközségeink és azok intézményei irányában. Össze kell fogjunk és egyesített erővel kell dolgozzunk és éppen ezért örömmel üdvözlö az a nemrég létrejött fuzióját az összes nagyromániai Unióneákban, az u. n. Federația Uniunilor Comunităților Evreesti din România, amely egyesített központi szerv lesz hivatva egységes sikrasszálni jogaink és érdekeink védelmében.

A nagy tetszéssel mondott megnyitó után Lax Salvator főtitkár olvasta fel munkajelentését, melyben felsorolta az utóbbi időben az iroda által teljesített munkát, mely élénk bizonyítékát adta annak, hogy hitközségeink és azok intézményei ügyében állandóan dolgozni kell. Jelentése kapcsán megemlékezett azokról, akik az utóbbi időben elhunytak és eddigi tevékenységükkel és szolgálataikkal felejthetetlen érdemeket szereztek maguknak a zsidóság körében. Majd dr. Fischer József v. kamarai képviselő, szövetségi alelnök tartotta beszámolóját a bucaresti federaáció megalakítása és az államsegély törlése elleni eljárásokról és azokról a heroikus munkákról, melyeket a delegátusok és megbízottak az utóbbi időben érdekeink és jogaink védelmében a kormánytól végeztek. Ezek az eljárások még mindig nem fejeződtek be, csupán a közbejött husvét vakáció miatt szünetelnek és mihelyt megszűnik a vakáció, a bizottságok teljes erővel és szívóssággal folytatják harcukat jogaink védelmében, sérelmeink orvoslásáért.

Az elnöki tanácsülés köszönettel vette a bejelentéseket és további munkára kérte fel megbízottait, hogy a bucaresti központtal együtt minél erőteljesebb és eredményesebb munkát végezzenek.

Ezekután a közgyűlés elhatározta, hogy az ezévi kongresszust Lugoj városában fogja megtartani május 31-én és június első napjain, mely alkalommal egyidejűleg a lugoji hitközség szeretett lelkipásztorának, dr. Lenke Manó főrabbi urnak 40 éves papi működési jubileumát is meg szándékszik ünnepegni. Ugyancsak a kongresszus napirendjén fog szerepelni az új tisztújítások megejtése, miután a mai vezetőség és bizottságok mandátuma lejárt. Végül az elnöki tanácsülés felhívással fordult az összes hozzátartozó hitközségekhez, hogy részesítsék hathatós anyagi támogatásban az országos irodát, hogy feladatait teljesíthesse.

Több kisebb intern ügy letárgyalása után az ülés a késő déli órákban ért véget és a delegátusokat és elnökségi tagokat az oradeai hitközség látta vendégül.

Mérlegkészítésre vonatkozó banktanács utasítások magyarul Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Memorandului 24. Ara 50, vidékre 60 lej (postabélyegben).

Külföldi utamról visszatérve
női ruha-szalónomat
újra megnyitottam.
Gratz Böske
Cluj, Calea Regele Ferdinand 56.
Eredeti modellek Eredeti modellek

UJ KELET Legújabb hírek

Taxa postala
plättite in num.
No. 224713/929.

10. Telefon: 8-61.
Havonta 110, neg
évre 600, egészév
földre: Havonta
félre 12, egészév
dofések díjszabás
KELET az erdői
dóság egyetlen p
Cikkeink utányor
rás megjelölésével

Csak

Óriási érdeklődés
sorsa dönt el teg

A

Párizs, április 27.
választások első me
szerte nagy érdeklő
európai demokrácia.
nek tartott választás
meg a végleges dön
sát és a jövődö pa
letően. 619 kerületb
tum sorsa dönt el vég
kerületben május 3-
választásra kerül a
digi eredményeiből
hogy a felosztott
tan nem állott be je
a baloldálnak körüli
tuma lesz az új pa
volt. A meglepő vált
helyesében a népfro
pártok keretén belül
az első választási
nisták 30 mandát
radikális s

s általában a komm
lehető az összes mun
Tekintettel azonb
vagyis helyesebben a
fennálló választási p
a második menetbe
mint a szocialisták k
rületekben, ahol a ra
küzd a mandátumért
szavazatokat:
a radikális szocialis
tolódás valószínűleg
A tegnapi választá
méltó jelensége volt,
választásra jogosult p
lékban vettek részt,
tásokon. A másik f
az, hogy a kerületek
pótválasztást kénytele
számos prominens
első választási me
a megválasztásához
több

Különösképpen nyug
tikai körökben, hogy
vezére: Herriot, aki e
gármestere, nem nyel
séget Lyonban s min
csak a pótválasztáson
lamentbe. Herrioton
teri mandátum is pó
Paul Reynaud volt és
oktatásügyi minisz
kerülnek. Eddig a kö
minisztereket választó
Daladier Orangeban
Tellier földművelésü
minisztereket. A pár
többséggel megválasz
Frossartot, Mandátum
voit miniszter, de c
miniszter, mig Buiss
Jean Zay miniszter
Germain Martin volt
bos jelenlegi igazságt
szintén pótválasztásra

Nagyobb
tak le a

A tegnapi francia
jelentősebb incidens
Egész Franciaország
uralkodott, két incid
egy kereskedelmi a
elleneségei, mig Mar
ben négy személy ü
álló csoport támadot
jában. Egyik utas me
megsebesült.

Sinaiban nagyjelentőségű királyi kihallgatások kezdődtek

Titulescu és Tatarescu sinaiai tárgyalásainak sorsdöntő fontosságot tulajdonítanak

A pártkongresszus összehívásának kérdésében komoly ellentét robbant ki a liberális párt elnöksége és a kormányelnök között

Bucuresti, április 25. (Az Uj Kelet tud.) Titulescu hazaérkezése szokatlan izgalmat váltott ki a politikai életben. Titulescu pénteken este érkezett meg Sinaiba és az éjszakát szalonkocsijában töltötte. Tatarescu miniszterelnök reggel hét órakor Bucurestiből Sinaiba utazott, ami politikai körökben érthető feltűnést és forrongást keltett. Tatarescu sinaiai útját olyan szimpptomák előzték meg, amelyekből a bucaresti sajtó messzemenő következtetéseket von le. A párt kebelében megindult tisztázási folyamat igen tevékeny vált — állapítja meg az Adeverul. Annak ellenére, hogy Dinu Bratianu a pártkongresszus összehívása ellen foglalt állást, Tatarescu barátai meggyőzték a pártvezeteket ellenállását és hetvenkét megyei tagozat közül ötvenkettő kérti fogja a kongresszus összehívását, ami az alapszabályok értelmében a pártelnök számára ezt kötelezővé teszi.

A kormány-átszervezés

A Lupta azzal egészíti ki értesüléseit, hogy a legutóbbi napok izgalmaival Lapedatu kultuszminiszter lemondása is hozzájárult, aki egészségi okokból mond le tárcájáról és utazik külföldre. Tatarescu már át is szervezte a kormányt és sinaiai útja összefüggésben is van az átszervezéssel. Iuca Dimitriu jelenlegi belügyi államtitkárt munkaiügyi államtitkárrá, Victor Iamandit egészségügyi miniszteré neveznék ki, Lapedatu tárcáját pedig Nistor venné át. Iuca helyét Tatarescu képviselővel, a felirati vita előadóival töltenék be.

Ezek a szándékaik a miniszterelnöknek, de azt még nem lehet tudni, hogy Titulescu érkezése ezeket milyen mértékben fogja befolyásolni. A miniszterelnök megérkezése után azonnal Titulescut kereste fel, akivel annak szalonkocsijában egyórás beszélgetést folytattott.

12 órakor Titulescu elindult a Peles-kasztélyba, hogy kihallgatáson jelenjen meg.

A miniszterelnök nyugodt

Tatarescu Titulescuval való beszélgetése után a következő nyilatkozatot adta:

— A legtermészetesebb dolog, hogy a külügyminiszter ily hosszú távollét után részletesen beszámoljon az uralkodónak a nemzetközi helyzetről. En csak délután megyek a királyhoz munka-audienciára. Titulescu urral egyébként a napirenden levő kérdésekről folytattunk tárgyalásokat. Az események teljesen normális mederben folynak le.

Az uralkodó Titulescut és Tatarescut együttesen hívta meg dezsóné. Ebből azt a következtetést vonják le, hogy ez alkalommal az ország általános politikai helyzete is szóba fog kerülni.

Ugyancsak a sinaiai tárgyalások keretében tartozik a május 4-re, Belgrádba összehívott Balkán-szövetség tanácsulása. Május 6-án, ugyancsak a jugoszláv fővárosban, a hiszántan tanácsa ül össze. Titulescu mind a két ülésen résztvesz, ezután pedig a népszövetségi tanács május 11-én kezdődő ülészkára Genfba utazik.

A liberális párt válsága

A liberális párt belső harcát a lapok az alábbiakban ismertetik. A lapok szerint Dinu Bratianu a pártvezetőség ülésének összehívása mellett kardoskodik, ellenzi azonban a pártkongresszus megtartását. A pártvezetőség ülésén szóba kerülne az összes politikai problémák és az a terv is, amelynek végrehajtásával a liberális pártelnök állítólag Iamandit bizta meg. Ez a program a szélsőséges mozgalmak elleni propagandában és a liberális szemlélet népszerűsítésében áll. A Curentul szerint a kongresszuson a pártelnökválasztás kérdését is fel akarják vetni. Lehetséges, hogy Bratianu Dinu elnöké váló választásának ellenzéke alakulna ki a pártban. Erre a célra alakítanának meg egy bi-

zottságot, amelynek elnöke lenne Tatarescu. Ez a bizottság a párt tevékenységét irányítaná. Így egyrészt megfelelő hatalmi pozíciót biztosítanának Tatarescunak a pártban, másrészt pedig a miniszterelnök jogutódlása a pártelnöki kérdésben is előzetes kihang-

sulyozást nyerne. Ezzel szemben Dinu Bratianu szeretné visszahozni a pártba Bratianu Georget. A Tatarescu környezetéhez tartozó ifjubiliberális csoport természetesen ellenzi a georgisták visszatérését és a kongresszus összehívása mellett kardoskodnak.

A cseh hatóságok betiltották a szudeta-németpárt gyűlését

Heinlein panasszal fordult a Népszövetséghez

Prága, április 25. (Rador.) A szudeta német párt St.-Mikulasha összehívott gyűlését a hatóságok betiltották. A gyűlésen Heinleinnek is fel kellett volna szólalnia. Egyidejű prágai jelentés szerint Konrad Heinlein, a szudeta németpárt vezére panasszal fordult a Népszövetséghez a cseh államvédelmi törvényjavaslat bizonyos ki-

tételei ellen, amely szerint azon ipari vállalatoknál, ahol katonai jellegű rendelkezéseket eszközölnek, a helyiség számarányának megfelelő százalékban cseheket kell alkalmazni. Heinlein szerint ez a javaslat megsérti a kisebbségek jogait védő egyezmény szövegét és a német kisebbség ellen irányul.

ROYAL-mozgóban ma, vasárnap és holnap, hétfőn két nagy premier egy helyért!

I. CLAUDETTE COLBERT vigjátékszláger: A titkárnő	II. BUCK JONES legizgalmasabb cowboyfilmje: Arizona hőse
---	---

Előadások kezdete: Claudette Colbert: 3, 6 és 9 órakor. Cowboyfilm: 4.30, 7.30, 10.30-kor.
Vasárnap az előadások olcsó helyárakkal délelőtt 11 órakor kezdődnek.

Külföldi pénzekkel támogatták a palesztinai arabok zendüléseit

Tel-Avivban és Jaffában felfüggesztették az ostromállapotot. Tulkaremben az arabok megölték egy angol katonatisztet. A Vaad Leumi egyik tagjának nyilatkozata a Havas ügynökségnek

Jeruzsálem, április 25. Jaffa és Tel-Aviv környékén ma felfüggesztették az ostromállapotot. Tel-Avivban, Jaffában és Jeruzsálemben teljes rend uralkodik és Haifában sem került sor semmilyen incidensre. Az arabok és a zsidók egyaránt tartózkodnak minden tüntető megnyilatkozástól. Egyelőre még patrollók cirkálnak az uccákon, amelyeknek feladata arra szorítkozik, hogy szétoszlassanak minden csoportosulást, akár arab, akár zsidó részről történjék az.

Ma délelőtt értekezletre ültek össze az arab pártok vezetői, hogy határozatot hozzanak a jövőben követendő magatartásukról. Az arab autótulajdonosok és sofförök sztrájkot proklamáltak egész Palesztinában, de hogy a felhívásnak milyen mértékben engedelmesskedtek, még nem tudni.

A londoni Daily Telegraph jeruzsálemi jelentése szerint

komoly indokok támasztják alá azt a feltevést, hogy a palesztinai arab zavargásokat idegen befolyások bátorították. Bebizonyosodott ugyanis, hogy külföldről származó pénzeket osztottak szét a zavargók között. A lap szerint kivizsgálásra szorul az is, hogyan gazdagodtak meg oly hirtelen bizonyos arabok. Ezen a téren érdekes leleplezések történtek.

Tel-Avivban és Jaffában 14 kommunis-tát tartóztattak le, akik a zavargásokat

újabb incidensek provokálására akarták felhasználni.

Tulkaremben egy arab csoport ma délután zsidóellenes tüntetést rendezett. A rendőrség egy angol tiszt vezetésével próbálta szétzórni a tüntetőket, akik kövekkel feleltek a karhatalmi beavatkozásra. Egy kő fején találta az angol tisztet, aki összeesett, mire az arabok le akarták fegyverezni. A rendőrlégénység gumibotokkal avatkozott be és revolverrel fenyegette meg az arabokat. Az angol tisztet sikerült elszállítani, de nemsokára belehalt sérüléseibe.

A Vaad Leumi, a palesztinai Zsidó Nemzeti Tanács egyik tagja, ma a következő nyilatkozatot adta a Havas-ügynökségnek:

— A zsidó lakosságot a legbékésebb szándékok töltik be. Ezzel szemben az arabok úgy látzák folytatni akarják a megkezdett harcot.

Csalódnak azonban, ha azt hiszik, hogy erőszakkal kényszeríteni tudnak bennünket palesztinai ideáink feladására.

Bizunk a kormány támogatásában és hiszünk, hogy a palesztinai zsidó bevándorlás fokozódása rá fogja bérni az arabokat, hogy velünk megegyezzenek. Ennek reményében mi nem változtatunk eddigi politikánkon és hiszünk, hogy a kormány politikája sem fog megváltozni. Erre egyébként megfelelő garanciákat kaptunk.

PETROL EGGER

Cholesterin tartalmánál fogva: feloldja a fejbőrre felrakódó zsíradékot, fertőtleníti és táplálja a fejbőrt és így előmozdítja a hajnövekedését. — Az Egger Petrol azonkívül, hogy gyógyszer, kellemes kozmetikai szer is, amennyiben a hajnak kellemes tapintatot, fényt és illatot kölcsönöz.

Május 10-én tömeges büntetéselengedést fog gyakorolni az uralkodó

Bucuresti, április 25. Május 10-e alkalmából az igazságügyminisztérium kegyelmi és büntetéselengedési javaslatot fog az uralkodó elé terjeszteni. Ez évben a kegyelemben részesülők száma nagyobb lesz, mint az előző években. Amnesztiát csak az új büntető-törvénykönyv életbeléptetése alkalmával fognak gyakorolni, tehát 1937 január 1-én.

Bulgária visszatér a demokratikus politikai rendszerhez?

SZÓFIA, április 25. (Rador.) Ma délelőtt váratlanul minisztertanácsot hívtak össze, amelyen Boris király elnökölt. A hír nagy érdeklődést váltott ki. Azt hiszik, hogy a minisztertanács összehívása egybeesik a normális politikai rezsimhez való visszatéréssel.

Cáfolják Chaplin halálának híreit

Singapore, április 25. Tegnapi a világsajtóban az a meglehetősen hírt terjedt el, hogy a jelenleg Singaporében tartózkodó nagy filmszínész: Charlie Chaplin váratlanul meghalt. A hírt ma megcáfolták, ennek ellenére a cáfolat nem elég hatékony ahhoz, hogy teljes megnyugtatóssal szolgálhatna.

— A brasovi hadbírósg megkezdte a vizsgálatot a sinaiai kiélngek ügyében. Bucurestiből jelentik: A brasovi hadbírósg megkezdte a vizsgálatot a sinaiai és targonmurei diákzavargások ügyében. Ma délelőttre beidézték Moldoveanu Serban, Radulescu Tanase, Vlad Radu, Dobre Constantin, Dragomirescu Victor, Sdrula Alexandru és Zulia George diákokat, akik ellen P. Mihalescu kapitány letartóztatási parancsot adott ki a sinaiai büntetőelkövetőnek dicsőítése miatt. A diákokat kihallgatásuk után azonnal a katonai börtönbe vitték.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. S. nyomdász Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefonszám: 9-61.

CENZURAT

